

REFERAT Miljø- og Trafikudvalget 2022-25 d. 06-05-2024

Mødedato Mandag d. 06. maj 2024 kl. 18:01

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Selskabsmæssig organisering af I/S Amager Ressourcecenter (ARC).....	5
Fornyset beslutning om ekspropriation til ombygning af Platanvej.....	8
Bevilling af midler og godkendelse af ændringer ved stoppestederne i forbindelse med nedlæggelse	10
Orientering om implementering af fortovsrenholdelsesordning.....	12
Godkendelse af udkast til Regnvandsplan 2024.....	14
1. revision af skybrudspakke 2024.....	17
Orientering om regler for ophængning af valgplakater.....	22
Ændring af skiltning ved ladepladser.....	24
Projektforslag for klimatilpasningsprojekt i kastegården i Frederiksberg Idrætspark.....	26
Orientering om Kommunernes Skoletrafiktest 2023.....	28
Katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser til budget 2025.....	30
1. forventede regnskab 2024.....	33
Godkendelse af høringssvar til Movias mobilitetsplan 2024.....	37

Punkt 56: Meddelelser

00.22.04-P35-1-24

Sagsfremstilling

a. Orientering om anbefalinger på baggrund af spørgeskemaundersøgelse

Den 6. februar 2023 blev Miljø- og Trafikudvalget orienteret om, at forvaltningen ville sende et spørgeskema ud til 6.500 borgere vedrørende kommunikationen med borgerne i det fælles arbejde om at klimatilpasse byen. På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen har Københavns Professionshøjskole udarbejdet en rapport med en række anbefalinger. Forvaltningen arbejder allerede aktivt med at sikre den bedst mulige kommunikation med borgerne, og vil bruge rapportens anbefalinger til at sikre en endnu bedre dialog og kommunikation fremadrettet. Rapporten er vedhæftet til udvalgets orientering.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsespunktet til efterretning.

b. Fælles møde med Frederiksberg Forsyning

Der holdes hvert år et fællesmøde mellem Miljø- og Trafikudvalget og bestyrelsen for Frederiksberg Forsyning A/S om status på klimatilpasnings- og skybrudsindsatsen. Forvaltningen foreslår, at mødet i 2024 afholdes mandag den 2. september kl. 15.00-15.45. Dagsorden for mødet vil bl.a. være:

- Status på fremdrift - hvor langt er arbejdet og information om større projekter i jorden 2024/2035
- Regnvandsplan (udkast) - nye mål for at håndtere regnvand
- Bæredygtighed - hvordan arbejdes der med bæredygtighed i klimatilpasningen

Årsrapporten for klimatilpasning 2024 vil blive vedlagt dagsordenpunktet til den 2. september, hvor der umiddelbart efter fællesmødet vil blive afholdt et kort ekstraordinært udvalgsmøde.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsespunktet til efterretning.

c. Orientering om trafikulykke med dødelig udgang

Den 10. april skete der en ulykke på Godthåbsvej, ved busstoppestedet ud for Aksel Møllers Have. Ulykken skete, da en ældre kvinde, der lige var steget ud af bussen, og var på vej ud fra busperronen på cykelstien, blev ramt af en yngre mand på elektrisk skateboard. Den yngre mand har forklaret, at han kom kørende, da en gående var i færd med at trække sin cykel ud på cykelstien, og at han, for at undvige, trak mod venstre og derved ramte den ældre kvinde, der netop var kommet ud på cykelstien. Både den ældre kvinde og den yngre mand faldt ned på cykelstien. Kvinden fik skader i nakken og blødninger i hjernen, der efter 6 dages indlæggelse desværre medførte, at kvinden afgik ved døden. Den yngre mand har forklaret, at han havde indstillet sit skateboard til en maksimal hastighed på 20 km/t, ligesom han var iført cykelhjelme. Ulykken bliver nærmere undersøgt af en bilinspektør, ligesom det er kutyme, at forvaltningen på et tidspunkt bliver indkaldt til en fælles besigtigelse med Politiet og Vejdirektoratet.

Udvalget anmodede om, at der blev taget kontakt til Vejdirektoratet med henblik på at undersøge bremselængder for eldrevne skateboards.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsespunktet til efterretning.

d. Ensretning af Finsensvej fra 29. april - 24. maj 2024 (Afspærring af det indadgående spor)

Energinet skal nedlægge nye elkabler på Finsensvej mellem Philip Schous Vej og Julius Valentiners Vej. Denne del af Finsensvej vil derfor være spærret for gennemkørsel i indadgående retning fra den 29. april til den 24. maj 2024. Cyklister og fodgængere kan i perioden passere strækningen, og der etableres omkørsel ad Sønderjyllands Alle – Peter Bangs Vej – Dalgas Boulevard.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsespunktet til efterretning.

e. Mulighed for etablering af offentligt toilet ved Femte Juni Plads

Miljø- og Trafikudvalget spurgte på mødet den 15. april 2024 til, hvorfor der ikke er et toilet ved Femte Juni Plads, herunder om et toilet kan etableres, hvad det vil koste, og om der ikke tidligere har været et.

Forvaltningen kan oplyse, at der tidligere har været pissoir på Nyelands Plads i rundkørslen ved Nyelandsvej/Stockflethsvej. Dette pissoir blev nedlagt i 2016/2017 som følge af klager om uregelmæssigt brug, og fordi

standen på pissoiret var så dårlig, at det ikke kunne udbedres. Forvaltningen har ikke modtaget borgerhenvendelser med ønske om at genetablere pissoiret, som blev anvendt i ringe grad. Der er imidlertid mangel på rigtige toiletfaciliteter i dette område, særligt i forhold til brugen af Grøndalsengen og toglegepladsen.

Det vil koste ca. 1 mio. kr. i etableringsomkostninger at opstille f. eks. et AFA Decaux toilet. Hertil kommer en årlig driftsudgift på ca. 250.000 kr. Etablering af et toilet forudsætter, at der kan trækkes vand, strøm m.m. hertil. Det kunne f. eks. være til samme placering, som der tidligere har været pissoir på Nyelandsvej. Hvis udvalget ønsker, at der arbejdes videre med opstilling af et offentligt toilet i området, vil der i givet fald skulle afsættes midler hertil. I forbindelse med "nette toilette"-ordningen vil forvaltningen forsøge at indgå aftale med en caféjer nær Femte Juni Plads. De nærmeste offentlige toiletter er i Kedelhallen og Lindevangsparken. Der er ca. 800 meter fra krydset C.F. Richs Vej/Femte Juni Plads til disse toiletter.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsespunktet til efterretning.

f. Indsats for mursejlere

Tirsdag den 30. april 2024 satte Frederiksberg Kommune 6 redekasser op på Frederiksberg Svømmehal og 6 redekasser på Skolen ved Nyelandsvej på Lollandsvej. Redekasserne er sat op som led i at fremme indsatser for mursejlere, da arten er i kraftig tilbagegang på Miljøstyrelsens liste over sårbare og truede arter og er en indikator for biodiversitet. Frederiksberg Kommune fik i 2021 som den første kommune i landet certifikat på at være mursejlervenlig og har i forvejen otte redekasser på rådhusårnet. Mursejleren er altid i luften, hvor den sover, spiser og parrer sig. Den lander kun for at yngle, og er en renlig fugl, som ikke efterlader fugleklatrer ved redekassen. Redekasserne er indfarvet i samme farve som svømmehallens og skolens oprindelige mursten. Opsætningen er udført af Frederiksberg Gartner- og Vejservice og i samarbejde med mursejlerforeningen.dk. Udgift til redekasser, malerarbejde og opsætning udgør ca. 20.000 kr., der finansieres af det eksisterende budget.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsespunktet til efterretning.

g. Orientering om borgermøde for klimatilpasningsprojekterne på Borgmester Godskesens Plads og de omliggende veje

Forvaltningen afholder borgermøde for klimatilpasningsprojekterne for Borgmester Godskesens Plads og de omliggende veje den 30. maj 2024 kl. 17.30-19.00, på Diakonissestiftelsen, Peter Bangs Vej 5B.

Borgerne vil blive præsenteret for dispositionsforslaget for pladsen og vejene, hvor der efterfølgende vil være mulighed for at få svar på spørgsmål og komme med input til projekterne.

Dispositionsforslagene er udarbejdet ud fra de lokale forhold, den fremtidige hydrauliske funktion og input fra borgerne og brugere fra Idé- og informationsmøde afholdt den 17. maj 2023.

Medlemmerne af Miljø- og Trafikudvalget er velkomne til at deltage på borgermødet, men forventes ikke at have en rolle.

Opsamling af input vil blive forelagt udvalget i forbindelse med behandlingen af projektforslaget for Borgmester Godskesens Plads og Hattensens Allé med flere i oktober 2024.

Miljø- og Trafikudvalget bad om en sag, der beskriver forholdene for grunden omkring transformatorstationen på Finsensvej.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsespunktet til efterretning.

Bilag

Bilag - Anbefalinger på baggrund af spørgeskemaundersøgelse om kommunikation med borgere om klimatilpasning

Punkt 57: Selskabsmæssig organisering af I/S Amager Ressourcecenter (ARC)

00.17.20-A00-1-15

Resume

Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til den fremtidige organisering af I/S Amager Ressourcecenter, som følge af lovændringer og krav om udskillelse af affaldsenergianlæg i særskilte kapitalselskaber og krav om konkurrenceudsættelse af kommuners forbrændingsegnete affald.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller,

1. at det godkendes, at ARCs selskabsmæssige organisering ændres til en minimumsmodel med serviceselskab, som beskrevet i løsningsafsnittet,
2. at det godkendes, at ARC stifter selskaberne ARC Holding A/S, ARC Affaldsenergi A/S og ARC Service A/S senest den 1. januar 2025.

Indstilling

By, Kultur og Miljøområdet indstiller,

1. at det godkendes, at ARCs selskabsmæssige organisering ændres til en minimumsmodel med serviceselskab, som beskrevet i løsningsafsnittet.
2. at det godkendes, at ARC stifter selskaberne ARC Holding A/S, ARC Affaldsenergi A/S og ARC Service A/S senest den 1. januar 2025.

Indstillingen behandles sideløbende i ARCs andre ejerkommuner, det vil sige Dragør Kommune, Hvidovre Kommune, Københavns Kommune og Tårnby Kommune, og er under forudsætning af godkendelse i alle fem ejerkommuner.

Sagsfremstilling

Problemstilling

Lovændringer i miljøbeskyttelsesloven, lov om varmforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven indebærer, at affaldsforbrændingsanlæg fra den 1. januar 2025 skal være udskilt i kapitalselskaber (aktieselskaber eller anpartsselskaber) og adskilt fra andre aktiviteter på affaldsområdet. Desuden skal kommunerne konkurrenceudsætte forbrænding af borgernes restaffald med virkning fra senest den 1. juli 2025.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 2. oktober 2023 et kommissorium for analyser af ARCs selskabsmæssige organisering (jf. bilag 1), som nu er afrapporteret og suppleret med to minimumsmodeller. Kommunalbestyrelsen skal på baggrund af analyserne i bilag 2, 3, 4, 5 og 6 tage stilling til den selskabsmæssige organisering af ARC og stiftelse af de anbefalede selskaber. Bilag 3, 4 og 6 er fortrolige af hensyn til oplysninger om ARCs økonomi.

Løsning

Kommissorium for analyser af ARCs selskabsmæssige organisering beskriver tre fremtidige modeller for den selskabsmæssige organisering af ARC.

Kommissoriet tager udgangspunkt i de nævnte lovkrav og i forventet ny lovgivning om selskabsgørelse af kommunernes øvrige affaldsaktiviteter med afsæt i en aftale i Folketinget fra den 30. august 2022. Aftalen om yderligere selskabsgørelse er endnu ikke udmøntet i lovtækt, og det er uafklaret, hvornår udmøntningen vil ske.

Det er derfor aftalt mellem ejerkommunerne på administrativt niveau at supplere kommissoriet med analyse af to minimumsmodeller hhv. med og uden serviceselskab ud fra principper om, at modellen skal leve op til nugældende lovkrav, medføre få selskabsmæssige ændringer, understøtte effektiv drift af ARC og samtidig ikke stå i vejen for eventuelle fremtidige lovkrav om yderligere selskabsgørelse.

For hver af de fem modeller er der gennemført analyser af juridiske forhold og økonomien i ARCs affaldsforbrændingsanlæg med henblik på at sikre, at lovkravet om selskabsgørelse opfyldes, og for at afdække centrale punkter ved de forskellige selskabsmodeller.

Økonomiske beregninger

Konsulenter fra PwC har opstillet en økonomisk model til beregning af forbrændingsanlæggets økonomi i hele forbrændingsanlæggets forventede levetid frem til 2047. Beregningerne har afdækket, at forbrændingsanlægget ud fra en

række forudsætninger, i hele levetiden vil have positiv likviditet, og at det derfor er muligt at stifte et aktieselskab til den fremtidige drift af forbrændingsanlægget i "ARC Affaldsenergi A/S" uden kapitalindskud fra ejerkredsen, jf. bilag 3. Bilaget er fortroligt, fordi det indeholder forretningsfølsomme oplysninger om ARCs affaldsforbrændingsanlæg. Modelberegningerne dækker både kommissoriets organisationsmodeller og de to minimumsmodeller.

Forudsætningerne for beregningerne er, at selskabet drives på markedsvilkår, både hvad angår drift og finansiering. Derudover er det lagt til grund, at markedspriser for affald til forbrænding samt CO₂-afgifter og -kvoter stiger væsentligt i perioden. Desuden indgår forventede el- og varmepriser, jf. fortroligt bilag 3, side 10ff.

Det er konsulenternes vurdering, at selvom en række af forudsætningerne for beregningerne er behæftet med usikkerhed blandt andet på grund af den lange tidshorisont, så forventes selskabsøkonomien at være relativt robust. Ved stiftelse af et selskab indskydes affaldsforbrændingsanlægget som apportindskud (indskud af anlægsaktiv/energianlægget i stedet for kontanter).

De fem selskabsmodeller

I det følgende beskrives de analyserede modeller, hvor den første minimumsmodel med serviceselskab anbefales.

Minimumsmodel med serviceselskab:

I den indstillede model "minimumsmodel med serviceselskab" bevares de fleste af ARCs nuværende aktiviteter, såsom affaldsindsamlingen i København, Dragør og Tårnby, genbrugsservice og omlastning i I/S ARC (jf. bilag 4), mens affaldsforbrændingsanlægget udskilles i et aktieselskab, ARC Affaldsenergi A/S. Samtidig stiftes ARC Service A/S, hvortil alle ARC-koncernens medarbejdere virksomhedsoverdrages. Der indskydes et ARC Holding A/S mellem de to selskaber og I/S'et. Med denne model kan ARC få en smidig organisation, og administrative funktioner kan deles. Modellen lever op til lovkrav og kan senere suppleres med yderligere selskaber, når/hvis der kommer lovkrav om yderligere selskabsgørelse enten i ARC eller med direkte kommunalt ejerskab. I denne model bevares bestyrelsen i I/S ARC med instruktionsmulighed og dermed med uændret kommunal indflydelse på de aktiviteter, som varetages af I/S'et. Der skal senere udpeges en bestyrelse i aktieselskaberne, Holding, Service og Affaldsenergi. Der vil i aktieselskaberne ikke være instruktionsmulighed.

Minimumsmodel (uden serviceselskab):

I denne model udskilles kun forbrændingsanlægget i et A/S, mens organiseringen af ARC I/S bevares som i dag (jf. bilag 4).

Kommissoriets modeller:

De følgende muligheder er undersøgt på baggrund af det godkendte kommissorium og under forudsætning af et nyt lovkrav om selskabsgørelse af de øvrige kommunale affaldsaktiviteter (jf. bilag 2). Rækkevidden af de forventede lovændringerne er ikke afklaret, og de nævnte modeller kan vise sig mere eller mindre egnede til at leve op til den kommende lovgivning. Det kan senere besluttes at supplere/justere den indstillede model til en af modellerne nedenfor, når kommende krav bliver afklaret.

Model 1a eller 1b:

ARC organiseres i en koncernstruktur med Holding A/S og Service A/S. Affaldsforbrænding lægges i et separat A/S, og alle ARCs øvrige forretningsområder bliver selskabsgjort i et samlet A/S. I model 1a nedlægges I/S'et og erstattes af et A/S, mens I/S'et bevares over koncernstrukturen i 1b. I begge modeller, men især i 1a, reduceres kommunernes instruktionsmulighed og dermed indflydelse.

Model 2:

Som model 1b, men indsamlingsaktiviteten deles op, tages ud af ARC og placeres i separate selskaber under den enkelte kommune eller i fælles ejerskab under et mindre antal kommuner.

Model 3:

Som model 1a, men Københavns Kommunes ejerskab varetages af HOFOR A/S.

Videre proces

Når kommunalbestyrelserne i alle ejerkommuner har godkendt indstillingen, går arbejdet i gang med at revidere ARCs vedtægt, opstille åbningsbalance for ARC med underliggende selskaber, udarbejde forslag til bestyrelsessammensætning og vedtægt for aktieselskaberne samt eventuelt en ejerftale mv. (jf. bilag 7). Klima- og miljømæssige hensyn indarbejdes i materialet. En eventuel ejerftale med ejernes ønsker om fx importaffald, udarbejdes under hensyntagen til, at selskabet skal drives på markedsvilkår. Indstilling herom forelægges i tredje kvartal 2024 sammen med indstilling om kommunegaranti for A/S ARC Affaldsenergis låneportefølje. Herudover skal vedtægtsændringer godkendes af Ankestyrelsen.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at gå med den indstillede model ”minimumsmodel med serviceselskab”.

Det er muligt at vælge en af de andre modeller, som er beskrevet i løsningsafsnittet. Modellerne lever alle op til lovkravet om at udskille affaldsforbrændingsanlægget i et separat selskab, mens kommissoriets tre modeller selskabsgør alle ARC's aktiviteter, hvilket er mere end der er krav om i lovgivningen på nuværende tidspunkt. Valg af en anden løsning vil medføre, at sagen skal drøftes igen med de andre ejerkommuner, før der kan træffes endelig beslutning.

Økonomi

Denne indstilling har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for Frederiksberg Kommune.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Bilag 1- Kommissorium for analyse af modeller for selskabsgørelse af ARC

Bilag 2 - DLA Sammenfatning af hovedrapport

Bilag 5 - PwC's sammenfattende notat om selskabsgørelse af ARC Affaldsenergi

Bilag 7 - Overordnet tidsplan

Punkt 58: Fornyset beslutning om ekspropriation til ombygning af Platanvej

05.26.10-G01-1-24

Resume

Kommunalbestyrelsen traf den 15. maj 2023 beslutning om ekspropriation for Platanvej 12 og 30. Ekspropriationsbeslutningen for Platanvej 12 blev imidlertid efterfølgende ophævet af Vejdirektoratet, der ikke var enig i, at det var ekspropriationsretligt nødvendigt at ekspropriere til et fortov i den pågældende bredde. Med denne sag indstiller forvaltningen, at der træffes fornyet ekspropriationsbeslutning for Platanvej 12, hvor fortovet indskrænkes i overensstemmelse med Vejdirektoratets afgørelse. Desuden indstiller forvaltningen, at aftalen om yderligere arealerhvervelse fra Platanvej 30 godkendes.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller,

1. at der træffes fornyet beslutning om ekspropriation fra ejendommen Platanvej 12,
2. at erstatningsforslaget for Platanvej 12 godkendes - og
3. at aftale om yderligere arealerhvervelse og betaling af købesum på 287.232 kr. med Platanvej Bolig ApS, ejer af Platanvej 30, godkendes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der træffes fornyet beslutning om ekspropriation fra ejendommen Platanvej 12,
2. at erstatningsforslaget for Platanvej 12 godkendes - og
3. at aftale om yderligere arealerhvervelse og betaling af købesum på 287.232 kr. med Platanvej Bolig ApS, ejer af Platanvej 30, godkendes.

Sagsfremstilling

Ny ekspropriationsbeslutning vedrørende Platanvej 12

Kommunalbestyrelsens ekspropriationsbeslutning af 15. maj 2023 for Platanvej 12 blev af ejer, Fiskernes Forsikring G/S, indbragt for Vejdirektoratet, der traf afgørelse den 29. november 2023. Det fremgår af Vejdirektoratets afgørelse, at procedurekravene for ekspropriationen og ekspropriationsbetingelserne i det store hele var opfyldt, men Vejdirektoratet fandt, at det ikke var nødvendigt at anlægge fortovet i en bredde på 3,1 m. Det var således alene nødvendighedskravet, der ikke var opfyldt. Vejdirektoratet henviste til, at ønskerne fra borgerdialogen ikke var tilstrækkeligt til at dokumentere, at fortovsbredden er nødvendig, ligesom projektet i sig selv indskrænkede fortovsbredden ud for flere ejendomme ved, at der plantes træer på ca. 25 % af den vestlige strækning. På den baggrund ophævede Vejdirektoratet ekspropriationsbeslutningen. Vejdirektoratets afgørelse er vedlagt som bilag 1.

På et møde i december 2023 tilkendegav Fiskernes Forsikring G/S, at det tidligere fremsatte erstatningsforslag fortsat ikke kunne accepteres, og at Fiskernes Forsikring G/S formentlig ville fremsætte et højere erstatningskrav end det tidligere fremsatte på ikke under 3 mio. kr. Forvaltningen vurderede derfor, at det ikke var muligt at indgå en frivillig aftale om erhvervelse af arealet, og at det var nødvendigt at gennemføre en fornyet ekspropriationsproces. Forvaltningen iværksatte herefter udarbejdelse af et revideret projekt, hvor fortovet indsnævres i overensstemmelse med Vejdirektoratets afgørelse.

Den fornyede åstedsforretning blev afholdt den 12. februar 2024, hvor udvalgsmedlem Carina Høedt deltog som repræsentant for Kommunalbestyrelsen og mødeleder i overensstemmelse med vejlovens regler. Arealfortegnelse og ekspropriationsplan er vedlagt som bilag 2 og 3. Der blev ikke fremlagt et erstatningsforslag henset til, at det ikke forekom realistisk at indgå en aftale om erstatningens størrelse. Fiskernes Forsikring G/S anførte ingen indsigelser mod ekspropriationens omfang i henhold til det reviderede projekt, som det fremgår af protokol fra åstedsforretningen, der er vedlagt som bilag 4. Forvaltningen har ikke modtaget efterfølgende høringssvar i anledning af åstedsforretningen.

Anlægsarbejderne blev påbegyndt i august 2023, og projektet er således gennemført ud for Platanvej 12. Det areal, som ikke længere skal være omfattet af ekspropriationen, tilbageføres efter aftale med Fiskernes Forsikring G/S.

Det reviderede projekt medfører, at ekspropriationens omfang reduceres til 108 m² mod tidligere 131 m². Sammen med den tidligere ekspropriationsbeslutning godkendte Kommunalbestyrelsen et erstatningsforslag for Platanvej 12 på 1.681.689 kr. Som beskrevet i det reviderede erstatningsforslag, vedlagt som bilag 5, foreslås erstatningen på baggrund af den fornyede ekspropriationsbeslutning opgjort til i alt 1.399.066 kr. Det reviderede erstatningsforslag sendes til Fiskernes Forsikring G/S sammen med meddelelsen om ekspropriationsbeslutningen.

Aftale om yderligere arealerhvervelse vedrørende Platanvej 30

Den nye ejer af Platanvej 30, Platan Bolig ApS, accepterede efter overtagelse af ejendommen det tidligere fremsatte erstatningsforslag, der blev godkendt af Kommunalbestyrelsen sammen med ekspropriationsbeslutningen af 15. maj 2023. Da anlægsarbejderne blev påbegyndt, tilkendegav Platan Bolig ApS, at selskabet ikke havde interesse i den indskrænkning af projektet, som tidligere ejere havde ønsket. Derfor er det nu det fulde projekt, der er realiseret ud for Platanvej 30. Platan Bolig ApS har i den forbindelse accepteret at afstå det resterende areal (20 m²) til samme pris som fastsat i erstatningsforslaget. Købesummen for arealet fastsættes dermed til 287.232 kr. Aftalen om arealoverdragelsen er vedlagt som bilag 6.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet anbefaler, at der træffes fornyet ekspropriationsbeslutning i henhold til det reducerede projekt for at sikre, at projektet for ombygning af Platanvej kan lovliggøres på Platanvej 12. Forvaltningen vurderer, at betingelserne for ekspropriation er opfyldt, herunder at nødvendighedskravet er iagttaget fuldt ud i overensstemmelse med Vejdirektoratets afgørelse. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer i tillæg hertil, at det reviderede erstatningsforslag er udtryk for den rette erstatning som følge af ekspropriationen og anbefaler, at erstatningsforslaget godkendes.

By-, Kultur- og Miljøområdet anbefaler desuden, at aftalen med Platan Bolig ApS godkendes, så det resterende areal kan overføres fra Platanvej 30 til offentlig vej og det oprindelige, fulde projekt sikres, herunder opretholdelse af samme fortovslinje som på den øvrige del af strækningen, samt at der kan plantes to træer ud for Platanvej 30.

Økonomi

Som følge af ekspropriationsbeslutningen skal erstatningsspørgsmålet vedrørende Platanvej 12 prøves ved taksationsmyndighederne, idet Fiskernes Forsikring G/S ikke ønsker at acceptere kommunens erstatningsforslag. Hvis erstatningen fastsættes som anført i kommunens erstatningsforslag eller derunder, kan udgiften til erstatningen afholdes inden for projektets budget. Arealerhvervelsen vedrørende Platanvej 30 med en købesum på 287.232 kr. afholdes inden for projektets budget.

Der er i 2024 afsat 4,7 mio. kr. i budgettet, hvoraf der på nuværende tidspunkt resterer 4,6 mio. kr. Slutregningen for entreprenøren udestår samt udgifter til projektledelse og rådgivning i forhold til ekspropriationen, og der forventes et yderligere anlægsforbrug på ca. 2 mio. kr. Der resterer således 2,6 mio. kr. i budgettet, hvorfra de 287.232 kr. samt erstatningen til Platanvej 12 afholdes.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Bilag 1 Vejdirektoratets afgørelse af 29. november 2023

Bilag 2 Arealfortegnelse - lb.nr. 1 - Platanvej 12

Bilag 3 Ekspropriationsplan - lb.nr. 1 - Platanvej 12

Bilag 4 Platanvej 12 - protokol fra åstedsforretning 12. februar 2024

Bilag 5 Erstatningsforslag - Platanvej 12 - 108 m²

Bilag 6 Platanvej 30 - aftale om arealoverdragelse

Punkt 59: Bevilling af midler og godkendelse af ændringer ved stoppestederne i forbindelse med nedlæggelse af linje 37

13.05.16-G01-3-24

Resume

Med budgetaftalen for 2024 blev det besluttet at nedlægge linje 37 på Frederiksberg. Den 27. november 2023 besluttede Miljø- og Trafikudvalget at omlægge to af de tre Frederiksbergbusser, så de kan betjene en del af linje 37s rute. Udvalget får med denne sag forelagt, hvor der skal etableres nye stoppesteder samt hvilke stoppesteder, der nedlægges. Derudover beskriver sagen, hvor der som konsekvens af ændringerne ved stoppestederne, nedlægges og etableres bilparkeringspladser, samt hvor der påtænkes at plante nye træer. Sagen lægges frem med henblik på, at der bevilges anlægsmidler til arbejdet.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller,

1. at godkende forslag til ændringer ved stoppestederne i forbindelse med nedlæggelsen af linje 37 på Frederiksberg og ændringer på Frederiksbergbusserne, idet der etableres parkeringspladser ved Thorvaldsensvej 29 samt bænk og skraldespand ved stoppet overfor Skolen på Nylandsvej,
2. at der meddeles anlægsbevilling på i alt 0,65 mio. kr. under Miljø- og Trafikudvalget finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb med 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,15 mio. kr. i 2025.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at Miljø- og Trafikudvalget godkender forslag til ændringer ved stoppestederne i forbindelse med nedlæggelsen af linje 37 på Frederiksberg og ændringer på Frederiksbergbusserne
2. at der meddeles anlægsbevilling på i alt 0,65 mio. kr. under Miljø- og Trafikudvalget finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb med 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,15 mio. kr. i 2025.

Sagsfremstilling

Med budgetaftalen for 2024 blev det vedtaget at nedlægge linje 37 på Frederiksberg. Med nedlæggelsen af linje 37 vil der ikke længere være busbetjening på C.F. Richs Vej og Bernhard Bangs Allé, en del af Nylandsvej, en del af Thorvaldsensvej og Danasvej.

Den 27. november 2023 besluttede Miljø- og Trafikudvalget at omlægge to af de tre Frederiksbergbusser, så de betjener nogle af de strækninger, der ikke længere vil blive betjent med nedlæggelsen af linje 37.

Linje 71 kommer til at køre fra Smallegade, ad Hospitalsvej og Howitzvej og herfra ad Nordre Fasanvej forbi Fasanvej Station til Nylandsvej, hvor den vil betjene linje 37's stoppesteder på den sydlige side. Herefter fortsætter linjen ad Thorvaldsensvej og kører, som i dag, på resten af dens rute.

Linje 74 kommer til at køre fra Smallegade, ad Hospitalsvej og Howitzvej og herfra lige ud af Finsensvej. Herfra vil bussen fortsætte ad Dalgas Boulevard og ad Bernhard Bangs Allé til rundkørslen og tilbage samme vej, hvor bussen vil betjene linje 37's stoppesteder. Fra Bernhard Bangs Allé vil bussen dreje til venstre ad Dalgas Boulevard og give busbetjening af 5. Juni Plads og herfra ad Nylandsvej til Hospitalet. Herfra vil linjen køre som i dag, ud over ved Frederiksberg Svømmehal, hvor linjen ikke vil køre ind ad Aksel Møllers Have, men blive på Godthåbsvej.

For både linje 71 og linje 74 gælder det, at der fortsat vil være med halvtimesdrift i det tidsrum, hvor Frederiksbergbusserne kører, men i færre timer end linje 37 kører. De steder, hvor linje 71 og linje 74 kører på strækninger, hvor der kører andre buslinjer, vil de betjene de eksisterende stoppesteder.

Ændringerne vil gælde fra den 30. juni 2024.

Alle ændringerne ved stoppestederne kan ses i vedlagte bilag: Ændringer ved nedlæggelse af linje 37 og omlægning af to af Frederiksbergbusserne.

I forhold til bilparkeringspladser etableres der samlet 4-5 nye bilparkeringspladser, da der bliver nedlagt 3 bilparkeringspladser ved 5. Juni Plads og oprettet 3 nye bilparkeringspladser på Nylandsvej samt 3-4 nye

bilparkeringspladser ved Danas Plads - og muligvis yderligere 2 pladser ved svinget på Dr. Abildgaards Allé. Derudover vil der vil blive plantet to nye træer. Det samlede anlægsarbejde vurderes at koste mellem 450.000 kr. og 500.000 kr. i 2024. Ved et af de nuværende stoppesteder er det muligt at etablere et større grønt område med 3 - 4 træer. Dette afsættes der 150.000 kr. til i 2025, som vil blive suppleret af 150.000 kr. fra puljen til øget bynatur og biodiversitet.

Der er som bilag til sagen vedlagt et kort, der viser de eksisterende ruter på linje 37 og Frederiksbergbusserne, og et kort med de ændrede ruter på Frederiksbergbusserne; linje 71 og linje 74.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at der er fundet gode løsninger de steder, hvor stoppestederne nedlægges. Forvaltningen vurderer endvidere, at det er positivt, at det er muligt at plante to nye træer i forbindelse med nedlæggelsen af stoppestederne. Ligesom det vurderes, at etablering af et nyt stoppested ved 5. Juni Plads vil give en ekstra service for de borgere, der bor i dette område.

Økonomi

Der er med budgetaftalen 2024 i alt afsat 650.000 kr. i 2024 og 2025 til ændringerne ved stoppestederne. Midlerne er ved budgetaftalen periodiseret med 350.000 kr. i 2024 og 300.000 kr. i 2025. Der er ved 1. forventede regnskab anmodet om reperiodisering af 150.000 kr. fra 2025 til 2024. Der vil dermed blive anvendt 500.000 kr. i 2024 og 150.000 kr. i 2025. Herudover suppleres der med 150.000 kr. fra puljen til øget bynatur og biodiversitet i 2025.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, M, K

Bilag

Eksisterende buslinjer 37, 71, 72 og 74

Forslag til ændrede rute på buslinje 71 og 74

Bevillingsskema Movia 2024

Ændringer ved nedlæggelse af linje 37 og omlægning af to af Frederiksbergbusserne_rev

Punkt 60: Orientering om implementering af fortovsrenholdelsesordning

05.07.01-G01-22-24

Resume

Med denne sag orienteres udvalget om implementeringen af fortovsrenholdelsesordningen, der vurderes at være tæt på i stabil drift. Der skal fortsat findes gode rutiner og arbejdsgange, som er praksis ved større udbudsopgaver som denne. Sagen forelægges udvalget til orientering.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orientering om implementering af fortovsrenholdelsesordning til efterretning, idet udvalget bad om, at ordningen blev evalueret med udgangen af året.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om implementering af fortovsrenholdelsesordning tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Miljø- og Trafikudvalget anmodede den 20. november 2023 om en statussag vedrørende fortovsrenholdelsesordningen.

Den 21. marts 2022 besluttede Magistraten, at grundejerne skal betale for renholdelse af fortovet foran deres matrikel for at opretholde en overordnet ensartet standard i hele kommunen, der tager hensyn til forskelligt renholdelsesniveau på f.eks. villaveje og hovedstrøg ved at kategorisere vejene.

Opgaven blev vundet af Frederiksberg Gartner- og Vejservice i et offentligt udbud.

Udvalget blev den 25. september 2023 orienteret om, at afgørelserne var ugyldige, da der ikke var sket forudgående partshøring af grundejerne, og derfor ikke var givet klagevejledning ved meddelelse af afgørelserne. Forvaltningen rettede efterfølgende op herpå og modtog 44 partshøringsindlæg, hvoraf ingen gav anledning til at ændre afgørelsen om at opkræve gebyr for fortovsrenhold. Der er seks borgere, der har klaget til Vejdirektoratet, som i alle tilfælde har givet kommunen medhold af afgørelsen.

Om ordningen

Ordningen, som er indført, omfatter renholdelse samt ukrudtsbekæmpelse af de offentlige fortove, herunder de inderste 40 cm af fortovet. Ordningen omfatter alle private matrikler, herunder også kommunale og statsejede matrikler.

Der er fortove, som ikke er omfattede af ordningen, og hvor kommunen selv afholder udgiften. Det gælder fortove omkring parker samt en række arealer, hvor kommunen via deklARATIONER og servitutter har påtaget sig renhold og vedligehold, så længe de opretholdes med offentlig adgang. Et eksempel herpå er Nordre Fasanvej 133A, hvor det af deklARATIONEN fremgår, at ejere og fremtidige ejere af ejendommen har angivet areal til Frederiksberg Kommune til brug som offentlig vejareal. Arealet fraskilles ikke ejendommen og medregnes derfor fortsat som ubebygget areal for ejendommen i den udstrækning, den gældende bygningslov tillader det.

Ordningen omfatter ikke vinter- og glatførebekæmpelse, som fortsat er de tilgrænsende ejendommers ansvar.

Ordningen udføres efter tilstandskrav, som betyder, at der renholdes efter behov. Byen tilses dagligt på de store trafikveje og minimum én gang om ugen på de mindre befærdede villaveje.

Vejene er inddelt i kategori 3-5, hvor kategori 3 er mindst affaldsbelastet, og kategori 5 er trafikveje som Falkoner Allé og Gammel Kongevej. På en villavej i kategori 3 må der være op til fem stykker affald pr. 100 m². Kategori 5-veje skal fremstå rene, og der må kun findes ubetydelige mængder af mindre affald.

Cigaretskodder er kategoriseret som mindre affald. Der vil ikke kunne garanteres, at cigaretskodder altid fjernes, da disse kan have sat sig fast i fugerne. Der arbejdes sideløbende kontinuerligt på at mindske cigaretskodder i byrummet, som jf. affaldsmålingerne er den hyppigste affaldstype.

Borgerhenvendelser og -dialog

Forvaltningen modtog ved ordningens indførelse en del henvendelser om ordningen. I tiden efter de berørte borgere blev informeret om beslutningen (om ordningen) modtog forvaltningen henvendelser vedrørende bl.a. forståelse af ordningen

(tilstandskrav, vinterbekæmpelse m.m.), den politiske beslutning og betaling. Forvaltningen modtager på nuværende tidspunkt et par henvendelser om ugen om manglende renholdelse, som der følges op på ved tilsyn og driftsmøder.

Flere steder i byen har der inden ordningens indførelse været viceværter og borgere, der har renholdt fortovene på daglig basis, selvom kommunen også tidligere har haft opgaven. Det renholdelsesniveau, som viceværterne og borgerne har været med til at holde, er opgaven ikke udbudt til, da det ville være væsentlig dyrere end den ordning, som borgerne opkræves for i dag.

Forvaltningen har derfor været i dialog med borgere og boligforeninger for at forventningsafstemme om renholdelsesniveauet, hvor der tidligere har været ansat viceværter på daglig/regelmæssig basis, da det ikke er et niveau, som den nuværende kommunale ordning kan tilsvare. Antallet af henvendelser omkring ordningen er aftagende.

Håndtering af opgaven

Frederiksberg Gartner- og Vejservice, som også tidligere har forestået renholdelsen af fortovene, har ansat to ekstra årsværk til renholdelsesopgaven.

Inden ordningen trådte i kraft har Frederiksberg Gartner- og Vejservice renholdt fortovene, men ikke de inderste 40 cm, der nu er medtaget i renholdelsesordningen. De inderste 40 cm har før været grundejernenes eget ansvar, og renholdelsen her er derfor en ny opgave, der skal løses af Frederiksberg Gartner- og Vejservice. De inderste 40 cm er mere besværlige at renholde og holde fri for ukrudt, fordi belægningen ofte gør, at der ikke kan renholdes maskinelt, ligesom der typisk er mere ukrudt her, fordi det ikke bliver slidt ned af færdsel. Desuden står der ofte cykler, skilte m.m.

Ordningen trådte i kraft 1. juli 2023. Ved opstarten krævede mange fortove en ekstra indsats, fordi sommervejret havde givet ukrudtet optimale vækstbetingelser.

Tilsyn

Forvaltningen fører løbende tilsyn dels ved egenkontrol, dels sammen med Frederiksberg Gartner- og Vejservice for sammen at se på de udfordringer, der opstår. Derudover føres der tilsyn i forbindelse med borgerhenvendelser, ligesom der regelmæssigt afholdes driftsmøder mellem Vej, Park og Miljø og Frederiksberg Gartner- og Vejservice.

Forvaltningen arbejder således på at finde den rette balance, således at byen som helhed kontinuerligt fremstår ren og pæn.

By-, Kultur og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer, at overgangen til den nye ordning har krævet en større omstilling hos Frederiksberg Gartner- og Vejservice, som der nu ser ud til at være fundet løsninger på - og ordningen burde derfor køre mere stabilt fremadrettet. Der vil fortsat blive arbejdet kontinuerligt på at forbedre arbejdsgangene, så byen fortsat holdes ren og pæn. Der er opmærksomhed på, at der fortsat er behov for at føre jævnlige tilsyn og evaluere på arbejdsgangene, indtil ordningen er i stabil drift.

Økonomi

Der er ikke økonomiske konsekvenser af sagen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Punkt 61: Godkendelse af udkast til Regnvandsplan 2024

06.00.07-A00-4-24

Resume

Kommunalbestyrelsen får med denne sag fremlagt udkast til Regnvandsplan 2024 til godkendelse med henblik på, at udkastet efterfølgende sendes i høring i otte uger. Udkast til Regnvandsplan 2024 beskriver nye mål og handlinger for hverdagsregn og skybrudsregn. Indtil år 2027 kan Frederiksberg Kommune fortsætte med at anlægge projekter efter de nuværende mål. Som følge af ny regulering på området er målene blevet revideret, så Frederiksberg Forsyning maksimalt må finansiere projekter op til en såkaldt fremskrevet 10 års hændelse. Endvidere bliver fokus ændret, så Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning skal fokusere på at reducere oversvømmelser, som kan give skader på bygninger og lignende.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller, at udkast til Regnvandsplan 2024, som er spildevandsplantillæg nr. 2/2024 til Spildevandsplan 2019, godkendes med henblik på at blive sendt i otte ugers offentlig høring.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at udkast til Regnvandsplan 2024, som er spildevandsplantillæg nr. 2/2024 til Spildevandsplan 2019, godkendes med henblik på at blive sendt i otte ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Klimatilpasningsplan 2012, som efterfølgende er blevet en del af Kommuneplan 2021, sætter som nuværende mål for håndtering af skybrud at sikre byen op til en 100 års hændelse om 100 år. Det svarer til at sikre byen mod det statistiske største skybrud, der kan forekomme én gang hvert 100 år.

Målene for hverdagsregn er angivet i Spildevandsplan 2019, som Kommunalbestyrelsen vedtog den 2. december 2019. Her er målene, at kloaksystemet skal aflastes ved at frakoble 30 % regnvand til regnvandsprojekter og sikre, at kloaksystemet i fremtiden lever op til, at der højst én gang hvert 10. år kommer spildevand op på overfladen. Som følge af ny lovgivning (lov om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning m.v. lov nr. 2210 af 29/12/2020), er det nødvendigt at genberegne målene.

Nye mål

Udkast til Regnvandsplan 2024 indeholder nye mål, som gradvist implementeres frem mod 2027, samt omformulering og ophør af nuværende mål.

- Det nuværende mål om at afkoble 30 % af regnvandet fra kloaksystemet er taget ud, da det i praksis har vist sig ikke at være muligt grundet begrænsede nedsvinningsmuligheder
- Opstuvning fra det offentlige afløbssystem til terræn skal søges reduceret, således at det sker sjældnere end hvert 10. år i gennemsnit. Dette mål er uændret i forhold til Spildevandsplan 2019, men dog omformuleret
- Gør byen robust mod skybrud til minimum en 10-årshændelse inden 2036. Målet er ændret fra en 100 års hændelse om 100 år
- Som nyt mål er der indskrevet, at eksisterende og fremtidige projekter på overgangsordningen skal fuldt udnyttes, så eventuel ledigt volumen bruges ved at lede mere regnvand til projekterne
- Klimaprojekter skal integreres i byens rum og skabe synergi med blandt andet sundhed og biodiversitet, samt reduktion af varmeø og tørke. Målet er opdateret ift. Spildevandsplan 2019
- Overløb til recipienter skal reduceres i samarbejde med blandt andre Københavns Kommune, HOFOR, BIOFOS og øvrige aktører. Målet er uændret i forhold til Spildevandsplan 2019, men dog omformuleret

Handlinger

Handlinger i udkast til Regnvandsplan 2024 udmøntes i hydrauliske oplandsplaner, som beskriver de hydrauliske rammer og muligheder for konkrete, mindre oplande på Frederiksberg. Et opland er et område, som hænger hydraulisk sammen. Handlingerne er bygget op omkring vandhierarkiet og skal ses som en prioriteret rækkefølge af tiltag, der skal afsøges i de hydrauliske oplandsplaner og på projektniveau. Af handlinger kan bl.a. nævnes:

- Naturlig genanvendelse: Mindskelse af befæstelsesgrad for at øge den naturlige nedsivning af regnvand og øge fordampning af regnvand fra træer og grønne overflader
- Genanvendelse: Øge mulighederne for at opsamle regnvand til vanding af blandet andet vejtræer og til levering af vand til eksempelvis ZOO
- Afledning til recipienter: Oplande til de kommende skybrudstunneler skal forberedes, så regnvand kan ledes til tunnelerne og videre ud i havnen
- Forsinkelse af regnvand: Regnvandet skal forsinkes lokalt for at mindske belastningen på kloaksystemet. Tagflader og tilstødende veje skal kobles på regnvandsprojekterne, så der kan forsinkes mere regnvand
- Udvidelse af kloaksystemet: Steder, hvor det eksisterende kloaksystem er overbelastet skal udvides, så oversvømmelser af opblandet spildevand minimeres.

Bæredygtighed

Udkast til Regnvandsplan 2024 opererer med en bred tilgang til bæredygtighed. Planen arbejder ud fra at optimere henholdsvis miljømæssig, økonomisk og social bæredygtighed. Der er identificeret 14 delmål, som den fremtidige klimatilpasningsindsats skal arbejde ud fra, bl.a. at reducere CO2 udledningen både lokalt og globalt, samt sikre sunde byrum, hvor borgers kontakt til spildevand minimeres. Der introduceres en ny tilgang, hvor forskellige løsningstiltag skal vurderes op mod hinanden ved at rangere tiltagene ud fra de 14 delmål. På den måde bliver det muligt at vurdere, hvilken effekt tiltagene har på de forskellige elementer af bæredygtighed.

Videre forløb

Udkast til Regnvandsplan 2024 sendes efter planen i otte ugers offentlig høring og forelægges efter høringsperioden til endelig politisk stillingtagen. Udkast til Regnvandsplan 2024 er blevet screenet for miljøvurdering jf. bekendtgørelse om lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), nr. 1976 af 27.10.2021. Resultatet af screeningen viser, at udkast til Regnvandsplan 2024 ikke skal miljøvurderes, da Spildevandsplan 2019 er blevet miljøvurderet og at udkast til Regnvandsplan 2024 medfører overordnede justeringer, se bilag. Udkast til Regnvandsplan 2024 er en del af den kommende Klimaplan for Frederiksberg, som indeholder CO2 reduktion m.m., samt klimatilpasning, herunder regnvandshåndtering. Målene fra udkast til Regnvandsplan 2024 integreres i den kommende Kommuneplan 2025.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at en vedtagelse af udkast til Regnvandsplan 2024 medfører en styrket indsats for at klimatilpasse Frederiksberg. En vedtagelse vil betyde, at målene for regnvandshåndtering vil blive tilpasset de ændrede lovmæssige rammer.

Økonomi

Udkast til Regnvandsplan 2024 medfører ingen yderligere økonomiske konsekvenser for Frederiksberg Kommune andet end allerede afsatte midler.

Der er afsat samlet 2,8 mio. kr. til arbejdet med spildevandsplan 2019-2031 på anlæg herunder udgifter til udarbejdelse af Regnvandsplan på 0,5 mio. kr. De ubrugte midler fra puljen bruges til opfølgning af indsatserne i udkast til Regnvandsplan 2024, herunder arbejdet med bæredygtighedsvurdering i regnvandsprojekter og udarbejdelse af ny aftale mellem Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning.

Udkast til Regnvandsplan 2024 medfører isoleret set en stigning af vandtakster svarende til 13,4 kr./m³ vand i forhold til de allerede varslede stigninger. Det vil betyde, at en familie med to børn, der har et forbrug på 144 m³ årligt, vil skulle betale 1.925 kr./år mere i år 2040. Den samlede vandtakst er beregnet til at ligge på 69,4 kr./m³ i år 2040.

Tabellen viser takstudviklingen frem til 2040 med og uden udkast til Regnvandsplan 2024 (priserne er inkl. moms og løbende indeksreguleret med 2%/år)

Takstudvikling	år 2031	år 2035	år 2040
Status uden Regnvandsplan 2024	55,1 kr.	56,5 kr.	56 kr.
Inkl. Regnvandsplan 2024	56,1 kr.	63,3 kr.	69,4 kr.
Forskel	1 kr.	6,8 kr.	13,4 kr.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, M, K

Bilag

Udkast Regnvandsplan 2024

Miljøscreening af regnvandsplan

Appendix_Regnvandsplan_2024

Punkt 62: 1. revision af skybrudspakke 2024

05.01.00-G01-19-24

Resume

Miljø- og Trafikudvalget får med denne sag forelagt forslag til 1. revision af Skybrudspakke for 2024 til godkendelse. Sagen indeholder en status på de klimatilpasningsprojekter, som blev igangsat i 2024, samt de ændringer, som anses nødvendige for at kunne anlægge projekterne.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller,

1. at den forelagte disponering af rådighedsbeløb og anlægsbevillinger vedrørende anlægspulje for "Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med Frederiksberg Forsyning" (gældende for den takstfinansierede pulje såvel som for den skattefinansierede pulje) godkendes, og at omdisponeringer på eksisterende klimatilpasningsprojekter, jævnfør økonomiafsnittet, godkendes,
2. at der meddeles anlægsbevillinger på 11,7 mio. kr. til takstfinansierede klimatilpasningsprojekter samt anlægsbevillinger på 8,0 mio. kr. på skattefinansierede klimatilpasningsprojekter, jf. tabel 1 i økonomiafsnittet, og at dette finansieres af puljer til takst- og skattefinansierede klimatilpasningsprojekter i perioden 2024-2027, samt at rådighedsbeløb på alle klimatilpasningsprojekter ændres som beskrevet i tabel 1 i bilag 2 - og
3. at de takstfinansierede anlægsudgifter midlertidigt finansieres via byggekreditter og omlægges til endelige lån i takt med, at de enkelte delprojekter afsluttes, og at bevillinger til lånoptagelse forskydes imellem årene svarende til de i sagerne angivne ændringer i takstfinansierede anlægsudgifter.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at den forelagte disponering af rådighedsbeløb og anlægsbevillinger vedrørende anlægspulje for "Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med Frederiksberg Forsyning" (gældende for den takstfinansierede pulje såvel som for den skattefinansierede pulje) godkendes, og at omdisponeringer på eksisterende klimatilpasningsprojekter, jævnfør økonomiafsnittet, godkendes,
2. at der meddeles anlægsbevillinger på 11,7 mio. kr. til takstfinansierede klimatilpasningsprojekter samt anlægsbevillinger på 8,0 mio. kr. på skattefinansierede klimatilpasningsprojekter, jf. tabel 1 i økonomiafsnittet, og at dette finansieres af puljer til takst- og skattefinansierede klimatilpasningsprojekter i perioden 2024-2027, samt at rådighedsbeløb på alle klimatilpasningsprojekter ændres som beskrevet i tabel 1 i bilag 2 - og
3. at de takstfinansierede anlægsudgifter midlertidigt finansieres via byggekreditter og omlægges til endelige lån i takt med, at de enkelte delprojekter afsluttes, og at bevillinger til lånoptagelse forskydes imellem årene svarende til de i sagerne angivne ændringer i takstfinansierede anlægsudgifter.

Sagsfremstilling

Baggrund

I 2016 besluttede Kommunalbestyrelsen at gennemføre et skybrudssikringsprogram med henblik på at gøre Frederiksberg mere robust over for fremtidige skybrud. Målsætningen var – og er –, at der ved en såkaldt 100-årshændelse maksimalt må stå 10 cm vand i gennemsnit på Frederiksberg. Målsætningen blev fastlagt i en afvejning mellem udgifter til tiltag og samfundsøkonomisk gevinst.

Målsætningen indebærer blandt andet, at der i kommunen frem til 2036 skal håndteres 254.000 m³ vand i anlægsprojekter. Disse udføres i et samarbejde mellem kommunen og Frederiksberg Forsyning under den såkaldte medfinansieringsordning. Frem til maj 2024 er der anlagt projekter, der tilsammen kan håndtere ca. 45.000 m³ vand.

Lovgrundlaget for skybrudssikringen blev ændret i 2021, og forudsætningerne for at gennemføre klimatilpasningsprojekter er således "mere usikre" end tilbage i 2016. Der er imidlertid givet mulighed for en overgangsordning under det tidligere regelsæt - og det daværende Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalg vedtog pdb. i juni 2022 en rækkefølgeplan over de klimatilpasningsprojekter, det er mest fordelagtigt at anlægge frem til 2027, hvor overgangsordningen udløber. Skybrudspakke 2024 tager afsæt i denne rækkefølgeplan.

Revision af skybrudspakken

Siden igangsættelsen af skybrudspakke 2024 er der udført projektmodning af projekterne. Det har ført til, at det er blevet klarlagt, hvilke projekter som er realiserbare samt evt. behov for tilretning af udformning eller projektbudgettering. Dette

forslag til revision af skybrudspakken indeholder en status på de igangsatte projekter samt på de ændringer og justeringer, som er nødvendige, samt tilhørende forslag til disponering af midlerne afsat til klimatilpasningsprojekter.

Med skybrudspakkerevisionen gøres status på eksisterende projekter samt igangsættelse af et nyt projekt. For de projekter, hvor der fjernes eller tildeles budget, flyttes tilsvarende rådigheds- og anlægsbevilling. For de projekter, hvor økonomien reperiodiseres mellem årene, justeres rådighedsbeløbet hertil.

Ændringer i projekternes tidsplaner skyldes primært, at flere af projekterne samt sammenhængen mellem projekterne har vist sig mere komplekse end først antaget, og dermed har projekteringen og forberedelsen af projekterne taget længere tid end forventet. Det er forsat målet at nå så mange projekter som muligt i rækkefølgeplanen inden overgangsordningen udløber i 2027.

Behovet for at øge anlægsbevillinger skyldes projekter, der er blevet dyrere end oprindelig budgetteret, eller at det har vist sig muligt at anlægge et større volumen end først vurderet.

Derudover anbefales det at nedlægge to projekter, som har vist sig ikke at være nødvendige, idet nærliggende projekter håndterer det nødvendige volumen.

I syv projekter er der behov for at afsætte et større budget end oprindelig afsat. Dette skyldes primært, at priser på materialer og arbejdskraft er steget mere end forventet. Alle projektpakker er dog forsat omkostningseffektive, som er det princip, der arbejdes inden for. Det vil sige, at projekterne forsat er billigere at anlægge end en tilsvarende udvidelse af den eksisterende kloak for at opnå tilbageholdelsen af den samme mængde regn.

Status på igangværende projekter, hvor der ikke sker ændringer i forbindelse med 1. revision af skybrudspakke 2024, fremgår af bilag 1.

Projekter, hvor økonomien nedjusteres

Søndermark Kirkegård	Projektet projekteres i 2024 og ind i 2025. Skattebevillingen vurderes at være for høj og er derfor nedjusteret med 4,4 mio. kr. Anlægsarbejdet forventes at starte op i efteråret 2025.
Howitzvej	Projektet er under planlægning og hænger sammen med projektet på pladsen bag rådhuset. Det vurderes, at skattebevillingen på 1,45 mio. kr. er unødvendig og fjernes derfor.
Steen Blichers Vej og Poul Møllers Vej	Projektet er under planlægning og hænger sammen med projektet på pladsen bag rådhuset. Det vurderes, at skattebevillingen på 1,11 mio. kr. er unødvendig og fjernes derfor.

Projekter, hvor der anbefales tilført flere midler

Frederiksberg Allé, dækningsgrave	Projektet omhandler genbrug af de eksisterende bunkers under promenadefortovet. Renoveringen af bunkers har vist sig at blive dyrere end først antaget, derfor øges takstbudgettet med 0,8 mio. kr. Projektet er godkendt af fredningsmyndighederne.
Mathilde Fibigers Vej	Vejen anlægges som forsinkelsesvej. Anlægsarbejdet forventes påbegyndt i løbet af foråret 2024. Da de indkomne tilbud ved licitationen var højere end budgettet, har det vist sig nødvendigt at øge takstbudgettet med 1,8 mio. kr.
Peter Bangs Vej etape II	Projektet er i entrepriseudbud. Anlægsarbejdet forventes påbegyndt juli/august 2024. Under udbudsprojekteringen har det vist sig, at der er behov og mulighed for at anlægge yderligere kassetter i lavningen omkring Peter Bangs Vej station, og derfor er det nødvendigt at øge takstbudgettet med 8,2 mio. kr. og skattebudgettet med 1,5 mio. kr. for at kunne anlægge den nødvendige mængde forsinkelse.

Fuglebakke kvarteret delområde 1	Projektet projekteres i 2024. Det omfatter vejene Solsortvej, Drosselvej og Fuglebakkevej syd for Egernvej. Vand fra disse veje forsinkes, inden det ledes til Egernvej Anlægget. Der arbejdes videre med de principper, der blev politisk besluttet 06.11. 2023. Mulighed for begrønning forventes at blive fremlagt til politisk behandling i foråret 2024. Da projektet oprindeligt er budgetsat for lavt, er det nødvendigt at hæve takstbudgettet med 6,4 mio. kr. Projektet udarbejdes i sammenhæng med Egernvej Anlægget. Anlægsarbejdet forventes påbegyndt primo 2025.
Pladsen bag rådhuset	Skybrudsprojektet på pladsens overflade blev påbegyndt ultimo 2023. Projektet har vist sig dyrere end først antaget bl.a. pga. øget kompleksitet og arkæologiske undersøgelser. Desuden sker der væsentlige projektændringer, herunder at Andebakkesøen ændres til en mere naturlig sø, samt at Solbjerget og aktivitetsøen tilpasses høringsvarene fra borgerdialogen. Takstbudgettet øges med 14,6 mio. kr. og skattebudgettet øges med 13,3 mio. kr.
Jacobys Allé / Frydendalsvej	Projektet er færdiganlagt. Ifm. skybrudspakke 2024 blev der fjernet 0,9 mio. kr. i budget ved en fejl. Med denne sag rettes der op på fejlen.
Hollændervej Flexareal og Edisonsvej	Projektet er færdiganlagt. Nyt slidlag forventes udført i juli måned 2024. Projektet har vist sig dyrere end først antaget pga. forlænget anlægsperiode, forurennet jord og tilpasning til eksisterende ledninger. Skattebudgettet øges med 0,55 mio. kr.

Forslaget til nye projekter, som igangsættes med 1. revision af skybrudspakke 2024

Skolen på Duevej	Klimatilpasningsprojektet, der blev anlagt i 2018 i skolens gårdareal ifm. renovering af skolen, har vist sig ikke at fungere efter hensigten. Efter en voldgiftssag skal anlægget udbedres, så der ikke står vand i skolegården i mere end 24 timer efter kraftig regn. På Undervisningsudvalgets budget er der afsat og bevilget 4 mio. kr. til projektet, som ved økonomioverslag på skitseprojektsniveau har vist sig ikke at være nok. Derfor tilføres skattemidler på 1,5 mio. kr., så der i alt er 5,5 mio. kr. til udførelse af projektet, som skal gennemføres i skolens sommerferie i 2024.
------------------	---

Følgende projekter anbefales nedlagt:

Grøndalsengen, Syd	Arealet er planlagt som et lokalt forsinkelsesbassin. Det er vurderet, at der ikke er behov for et kommunalt klimatilpasningsprojekt i Grøndalsengen, Syd, da der i samme projektareal planlægges et tværkommunalt skybrudsprojekt for Grøndalsparken. Det er derfor vurderet, at regnvandet fra området kan håndteres i det tværkommunale projekt for Grøndalsparken.
Grøndalsvej Vest	Arealet er planlagt udført som en forsinkelses vej. Frederiksberg Forsyning planlægger at etablere en skybrudsledning i området, som fjerner behovet for projektet, hvorfor det anbefales nedlagt.

Forslaget til projekter, som igangsættes og justeres med 1. revision af Skybrudspakke 2024, er godkendt i styregruppen for skybrudshåndtering. Alle projekter, som anbefales igangsat, er omfattet af allerede godkendte projektpakker. Ændringer i takstbevillingerne i denne indstilling er afhængige af godkendelse fra Frederiksberg Spildevand A/S' bestyrelse. Dette vil blive forlagt på bestyrelsesmødet i juni 2024.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Forvaltningen vurderer, at de foreslåede projektjusteringer er nødvendige for at anlægge de planlagte klimatilpasningsprojekter inden for overgangsordning, som løber frem til 2027.

Økonomi

Der søges i indeværende sag om anlægsbevillinger på netto 11,7 mio. kr. til takstfinansierede projekter finansieret af puljen til takstfinansierede skybrudsprojekter i perioden 2024-2028.

Der søges i indeværende sag om anlægsbevillinger på netto 8,0 mio. kr. til skattefinansierede projekter finansieret af puljen til skattefinansierede skybrudsprojekter i perioden 2024-2028.

De takstfinansierede anlægsudgifter finansieres ved kommunens optagelse af byggekredit i anlægsperioden. Byggekrediten omlægges til endelig belåning i takt med afslutning af de enkelte delprojekter. Ydelserne på de endelige lån betales i første omgang af Frederiksberg Kommune og viderefaktureres efterfølgende til Frederiksberg Forsyning. Takstmidlerne er ikke omfattet af anlægsrammen.

Med indeværende sag forskydes lånoptag til takstfinansierede anlægsprojekter. Forskydningen fordeler sig i årene som følger: 2024: -100,0 mio. kr., 2025: 73,0 mio. kr., 2026: 43,2 mio. kr., 2027: -8,1 mio. kr. og 2028: -8,1 mio. kr. Det samlede rådighedsbeløb på alle takstfinansierede klimatilpasningsprojekter fremgår derudover af bilag 3.

Den samlede nettoændring af anlægsbevillinger fremgår af Tabel 1. Ændringerne består af de i sagen nævnte budgetændringer, herunder justering af budget på igangværende projekter af teknisk karakter og anlægsbevillinger til nyt projekt, der igangsættes med vedtagelse af 1. revision af skybrudspakke 2024. Der er i sagen et 1:1 forhold imellem afgivne bevillinger og justeringer i rådighedsbeløb.

Ændringer i rådighedsbeløb og periodiseringen af ændringerne fremgår i bilag 2. Bilaget viser ændringerne i rådighedsbeløb for projekterne i Tabel 1 samt forskydningerne i rådighedsbeløb på igangværende klimatilpasningsprojekter, hvor anlægsbevillingen ikke ændres. Med vedtagelse af sagen justeres klimatilpasningsprojekternes rådighedsbeløb til det angivne i bilag 2.

Tabel 1. Ændringer i anlægsbevillinger

Bevillingsmæssige ændringer angivet i 1.000 kr.	Beløb takst	Beløb Skat
<i>Ændring af anlægsbevillinger på igangværende projekter</i>		
Pladsen bag rådhuset	14.628	13.250
Jacobys Allé / Frydendalsvej	-	900
Forundersøgelser øst 2023	-1.000	71
Forundersøgelser vest 2023	-1.400	-24
Projektledelse vedr. klimatilpasning Trafik og Byrum 2023	-	-307
Projektledelse vedr. klimatilpasning Miljø 2023	-	85
Projektledelse vedr. klimatilpasning Trafik og Byrum 2024	-	222
Søndermark Kirkegård	-	-4.400
FØ24 Frederiksberg Allé, dækningsgrav	800	-
Mathilde Fibigers Vej	1.800	-
Ny Hollændervej Flexareal og skolegård samt Edisonsvej	64	550
Fuglebakke kvarteret I	6.336	-
Howitzvej	-	-1.450
Steen Blichers Vej og Poul Møllers Vej	-	-1.110
Peter Bangs Vej Etape II	8.200	1.500
Deltotal ændringer af anlægsbevillinger på igangværende projekter	29.427	9.287

Ændringer af anlægsbevillinger på projekter der foreslås nedlagt

Grøndalsvej, syd	-7.400	-2.230
Grøndalsvej, vest	-10.300	-550
Deltotal ændringer af anlægsbevillinger på projekter der foreslås nedlagt	-17.700	-2.780

Nye projekter der sættes i gang med 1. revision af skybrudspakke 2024

Skolen på Duevej	-	1.500
Deltotal ændringer af anlægsbevilling på projekter der igangsættes med 1. revision af skybrudspakke 2024	-	1.500

Samlede nettoændringer af anlægsbevillinger

Total samlede ændringer af anlægsbevillinger	11.727	8.007
Budgetkonto klimatilpasningsprojekter Takst - udmøntning af takstfinansierede projekter	-11.727	-
Budgetkonto klimatilpasningsprojekter Skat - udmøntning af takstfinansierede projekter	-	-8.007

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, M, K.

Bilag

Bilag 1 Status på igangværende projekter

Bilag 2 . Ændringer i rådighedsbevillinger - klimatilpasningsprojekter

Bilag 3. Rådighedsbevillinger - takstfinansierede klimatilpasningsprojekter

Punkt 63: Orientering om regler for ophængning af valgplakater

05.14.17-G01-1-24

Resume

Med denne sag gives en orientering om reglerne for ophængning af valgplakater, som også vil være gældende i forbindelse med det kommende valg til Europa Parlamentet. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orientering om regler for ophængning af valgplakater til efterretning og bad om, at der som ved andre valg opstilles en container til indsamling af valgplakater ved rådhuset.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om regler for ophængning af valgplakater tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Siden 7. april 2011 har der været ens regler for ophængning af valgplakater i hele landet. Reglerne er indarbejdet i lov om offentlige veje henholdsvis lov om private fællesveje. Disse regler er også gældende ved valget til Europa Parlamentet den søndag den 9. juni 2024. Nedenfor er der givet et sammendrag af reglerne.

Plakaterne

Plakaterne må ikke være mere end 0,8 m², og de skal være vejrbestandige. Ophængte valgplakater skal være forsynet med navn, adresse og telefonnummer på den fysiske eller juridiske person, der har stået for ophængningen. Oplysninger om en juridisk person skal altid suppleres med oplysninger om navn, adresse og telefonnummer på en fysisk person (kontaktperson). Oplysningerne skal anføres på en sådan måde, at de er læselige i hele ophængningsperioden. Overholder valgplakaterne disse krav, skal der ikke søges tilladelse til ophængning.

Hvor må valgplakater hænges op

Valgplakater må hænges op på alle veje i master til vejbelysningen og elforsyning. På offentlige veje må de endvidere ophænges i vejtræer, hegn og "indretninger fæstnet i jorden", der skal bruges til at fremvise valgplakater. Valgplakater skal ophænges forsvarligt, så de ikke dækker over autoriseret afmærkning, færdselstavler, vejvisningstavler eller lignende. De må ikke forhindre oversigtsforhold eller i øvrigt udgøre en fare for trafikikkerheden. Valgplakater skal hænge på en sådan måde, at de ikke medfører skader på eller ændringer af vejtræer eller master til vejbelysning, hegn og indretninger til forsyningsvirksomhed. Valgplakater må ikke sømmes, nagles eller skrues op i træerne. Der må heller ikke saves eller beskæres i træerne for at kunne hænge valgplakater op.

"Lommeguide" til ophængning af plakater

Vejdirektoratet har udviklet en "lommeguide", der kan downloades til smartphones, så opsætterne kan have guiden på sig, når de sætter plakaterne op. Lommeguiden kan downloades på Vejdirektoratets hjemmeside om valgplakater ved vejen (<https://www.vejdirektoratet.dk/udgivelse/lommeguide-til-opsaetning-af-valgplakater>)

Hvor må valgplakater ikke hænges op

Af hensyn til færdselssikkerheden er der en række steder, hvor valgplakater ikke må ophænges.

Relevant for Frederiksberg er:

- På samme indretning som autoriseret afmærkning, herunder færdselstavler, vejvisningstavler eller lignende udstyr
- På højspændingsmaster, transformerstationer, kabelskabe og lignede
- Nærmere end 0,5 m fra kørebane kant eller 0,3 m fra cykelstikant målt fra nærmeste kant af valgplakaten
- Lavere end 2,3 m direkte over fortov eller cykelsti målt fra nederste kant af valgplakaten
- Højere end 1,5 m under laveste strømførende ledning målt fra øverste kant af valgplakaten
- På en sådan måde, at valgplakaten kan medføre skader på eller ændringer af vejtræer eller master til vejbelysning, hegn og indretninger til forsyningsvirksomhed

Til vejledning for partierne kan det oplyses, at forvaltningen i forbindelse med vurderingen af, om valgplakater er ulovligt opsatte blandt andet vil anvende følgende betragtninger, som også er illustreret i bilag 1:

- Plakater må ikke opsættes nærmere end 0,5 m fra kørebane kant eller 0,3 m fra cykelstikant målt fra nærmeste kant af valgplakaten og ikke lavere end 2,3 m direkte over fortov eller cykelsti målt fra nederste kant af valgplakaten
- I lysmaster med videre, som er placeret uden for fortovsareal, modsat kørebane henholdsvis cykelsti, kan plakater ophænges i hvilken som helst højde under forudsætning af, at de ikke er til gene for fodgængere, for eksempel ved at de er anbragt parallelt med fortovets længdeforløb. Plakaterne må ikke rage ud over fortovet, hvor der færdes fodgængere, med mindre højden på 2,3 meter respekteres.

Periode for ophængning af plakater

Ophængning må ske den fjerde lørdag kl. 12.00 før valgdagen, og valgplakaterne skal være taget ned igen ved døgnet afslutning senest 8 dage efter valgdagen. I forbindelse med valget til Europa Parlamentet må plakater således ophænges fra lørdag den 18. maj 2024, kl. 12.00 og skal nedtages senest den 17. juni 2024 ved midnat. Strips eller lignende, som er brugt til at fæstne valgplakaten, skal også fjernes og medtages efter nedtagning.

Nedtagning af valgplakater

Hvis en eller flere valgplakater er ophængt i strid med reglerne for, hvor og hvornår valgplakater må ophænges og tages ned igen, vil ophænger eller dennes kontaktperson få et påbud om at tage dem ned inden for 24 timer.

Plakaterne nedtages af vejmyndigheden, hvis de ikke er nedtaget efter den angivne frist.

Plakater, som er hængt op på en sådan måde, at de udgør en umiddelbar og konkret fare for trafiksikkerheden, nedtages straks og uden varsel af forvaltningen. Herefter rettes der henvendelse til den fysiske eller juridiske person om nedtagningen, og hvor der kan ske afhentning. Er valgplakaterne ikke afhentet senest 6 måneder efter valgdatoen, kan de destrueres.

Udgifterne til nedtagning af valgplakater samt udgifter til udbedring af skader på vejtræer og indretninger m.v. betales af den fysiske eller den juridiske person, der er anført på valgplakaten.

Tilbud om nedtagning af valgplakater

Frederiksberg Gartner- og Vejservice tilbyder fortsat at tage valgplakater ned samlet efter valget. Plakaterne vil derefter kunne hentes på Skellet 27 senest 3 uger efter valget.

Prisen for nedtagning vil ved en bred tilslutning fra partiernes side være 20 kr. pr. plakat. Prisen er baseret på en marginalomkostningsbetragtning i forhold til almindelig renhold. Hvis alle partier tilslutter sig, vil prisen for nedtagning af valgplakater beregnes ud fra medgået tid, hvilket forventes at være billigere end 20 kr. pr. stk.

Prisen for nedtagning af ulovligt opsatte plakater eller plakater, der er til umiddelbar og konkret fare for trafiksikkerheden, vil være 60 kr. pr. plakat.

Ønsker partierne at gøre brug af tilbuddet, skal det meddeles til Frederiksberg Gartner- og Vejservice senest fredag den 17. maj 2024 via mail: fgv@frederiksberg.dk.

Andre events i forbindelse med valg

Der skal søges tilladelse til afholdelse af events og andre arrangementer i det offentlige byrum i forbindelse med et valg – eksempelvis opstilling af boder og lignende.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Trafik- og Miljøudvalget, M

Bilag

Illustrationer af regler for opsætning af valgplakater

Punkt 64: Ændring af skiltning ved ladepladser

05.00.00-G01-17-24

Resume

Forvaltningen anbefaler, at der indføres krav om opladning ved ladepladser i dagtimerne for at sikre, at pladserne anvendes til opladning og ikke alene til gratis parkering i perioder med tidsbegrænsning. Samtidig vil ændringen være med til at ensrette restriktionerne på ladepladser på tværs af kommunegrænsen og give mulighed for at justere forhold på tavlerne, som har vist sig mere hensigtsmæssige, idet der gives mere korrekt anvisning af de generelle bestemmelser for parkering uden for den lokale tidsrestriktion.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at forslag til ændret skiltning ved ladepladser på offentlig vej i Frederiksberg Kommune godkendes.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har modtaget henvendelser fra borgere og flere ladeoperatører med ønske om at indføre krav om opladning ved ladestandere på offentlig vej i Frederiksberg Kommune. Senest er ønsket fremkommet i forbindelse med det seneste udbud af ladestandere, hvor operatører har efterspurgt denne restriktion ved pladserne. Københavns Kommune er netop ved at indføre krav om opladning i dagtimer ved nye ladepladser og udskifter løbende skiltningen ved eksisterende ladepladser.

Ved at indføre krav om opladning i dagtimerne, hvor der er tidsbegrænsning, sikres det, at pladserne ikke alene bruges som gratis parkeringsplads for elbiler og plug-in hybridbiler, men kun til opladning. Samtidig vil udskiftning af tavlerne give mulighed for at justere forhold, som har vist sig mere hensigtsmæssige, herunder f.eks. indførelse af ”øvrige tid p-zone”, som efter indførelse af betaling for elbiler, giver en mere korrekt anvisning af de generelle bestemmelser for parkering uden for den lokale tidsrestriktion.

Den foreslåede skiltning giver fortsat mulighed for parkering uden opladning i nattetimerne for elbiler og plug-in hybridbiler.

Forvaltningen har kigget på muligheden for at indføre krav om opladning i Frederiksberg Kommune i dagtimerne, og hvordan en justering af skiltene kan se ud. Forvaltningens forslag kan ses i bilag 1. Dette forslag er forelagt for politiet, der har tilkendegivet at kunne give samtykke hertil.

Med den nye skiltning vil følgende være gældende:

- Krav om opladning i dagtimer på hverdage (8-19) og lørdage (9-19) med 3-timers tidsbegrænsning.
- Øvrige tid gælder parkering for elbiler og plug-in hybridbiler uden krav om opladning og uden tidsbegrænsning + pladserne er omfattet af p-zonen.

Forslaget varierer fra gældende restriktioner, idet der indføres krav om opladning i perioder med tidsbegrænsning. Disse perioder justeres fra kl. 9-20 til hhv. kl. 8-19 på hverdage og kl. 9-19 lørdage. Ændringerne foreslås dels på baggrund af borgerhenvendelser, dels for at ensrette tidsintervallet med restriktionerne i Københavns Kommune på hverdage.

Med denne udformning indføres krav om opladning jf. de gældende bekendtgørelser i dagtimerne. Dertil har forvaltningen taget hensyn til, at skiltningen på tværs af kommunegrænsen ikke skal variere for meget, og at der samtidig sker så få ændringer til den skiltning, som allerede i dag er gældende ved ladepladser i Frederiksberg Kommune.

Forvaltningen planlægger at udskifte tavlerne og dermed indføre den nye restriktion i løbet af 2024. I forbindelse med udskiftning af tavlerne vil der blive planlagt en karenperiode på 14 dage for uddeling af afgifter for manglende opladning for at hjælpe parkanter med at vænne sig til den nye restriktion ved pladserne.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

Forvaltningen vurderer, at kravet om opladning i dagtimerne vil være med til at sikre, at ladepladser i højere grad anvendes til opladning og ikke alene til gratis parkering for elbiler i perioder med tidsbegrænsning. Dertil vurderer forvaltningen, at ændringen er hensigtsmæssig for at imødekomme borgerhenvendelser og ensrette restriktioner på tværs af kommunegrænser samt følge med udviklingen af skiltning uden for kommunegrænsen. Forvaltningen vurderer endvidere, at det under alle omstændigheder vil være hensigtsmæssigt at justere og opdatere tavlerne med indførelse af "øvrig tid p-zone", som efter indførelse af betaling for elbiler giver en mere korrekt anvisning af de generelle bestemmelser for parkering uden for den lokale tidsrestriktion.

Økonomi

Der vurderes at være en omkostning på omkring ca. 300.000 kr. til udskiftning og justering af eksisterende skiltning. Omkostningen kan afholdes inden for eksisterende budget. Forslaget vil ikke medføre ændringer i økonomiske forhold vedr. skiltning ved ladepladser fremadrettet.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 Ændring af skiltning ved ladepladser

Punkt 65: Projektforslag for klimatilpasningsprojekt i kastegården i Frederiksberg Idrætspark

04.00.00-P20-3-23

Resume

Som en del af klimatilpasningen på det vestlige Frederiksberg skal der etableres ca. 300 m³ forsinkelsesvolumen i kastegården i den sydlige del af Frederiksberg Idrætspark. Klimatilpasningsprojektet skal minimere oversvømmelser i Tre Falke Hallen og i beboelseskvarteret øst for Frederiksberg Idrætspark, hvor der samler sig større mængder vand under skybrud.

Anlægsarbejdet betyder, at kastegården ikke kan benyttes i perioden august til november 2024. Denne periode er omtrent samtidig med anlægget, at det større regnvandsmagasin under kunstgræsbanen i Frederiksberg Idrætspark, hvor store dele af anlægget vil være nedlukket.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget vedtog, at projektforslaget, for klimatilpasningsprojektet i kastegården i Frederiksberg Idrætspark, godkendes.

Indstilling

By- Kultur- og Miljøområdet indstiller til Miljø- og Trafikudvalget,

at projektforslaget, for klimatilpasningsprojektet i kastegården i Frederiksberg Idrætspark, godkendes.

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget,

at sagen om klimatilpasningsprojekt i kastegården i Frederiksberg Idrætspark tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Klimatilpasningsprojektet i kastegården i Frederiksberg Idrætspark er besluttet igangsat i forbindelse med vedtagelsen af 2. revision af skybrudspakke for 2022 af Kommunalbestyrelsen den 29. august 2023.

Baggrund for klimatilpasningsprojektet

Under skybrud samler meget af det regnvand, som falder i selve kastegården, sig i boligområdet øst for kastegården, hvor især nogle af boligerne på Junggreensvej har store udfordringer med oversvømmelser. Derudover løber en stor mængde af regnvandet ned foran facaden af Tre Falke Hallen, som ligger lavere end det omkringliggende areal.

Klimatilpasningsprojektet i kastegården har til formål at tilbageholde dette vand på matriklen, så det ikke gør skade.

Projektets udformning

Anlægget består primært af et kassettebassin og et overfladebassin.

For at opsamle vand fra området syd for Tre Falke Hallen etableres en skybruds-rende på tværs af kørevejen. Den forbindes med et eksisterende rørbassin, som leder skybrudsvand over til et underjordisk kassettemagasin på 180 m³. Vandet tilbageholdes, indtil der er plads i hovedkloakken. Desuden etableres en kant mod trappen ved nedgangen til Tre Falke Hallen på ca. 14 cm for at sikre, at regnvand ikke løber ned mod facaden af bygningen.

Regnvandet som lander på selve kastebanen opfanges i et trug, dvs. i en aflang fordybning, i den østlige del af kastegården, som ligger ind mod beboelsesområdet. Herfra ledes vandet til en fordybning, som kan rumme ca. 130 m³ vand i kastegårdens landskab syd for selve kastebanen.

Samtidig med anlæggelsen af klimatilpasningsanlægget bliver kastebanen vinklet "en smule væk fra" beboelsesejendommene for at forbedre sikkerhedsforholdene. Det bemærkes, at det er en forudsætning for gennemførelse af klimatilpasningsprojektet, at kastebanens nuværende jævnhed forbedres. Derfor arbejdes der på at sikre, at dette bliver en del af projektet.

Inddragelse af FIU og brugere af anlægget

Frederiksberg Idræt (FIU) har været inddraget i processen fra opstarten af projekteringen. FIU har i processen repræsenteret brugerforeningerne og fungeret som bindeled i kommunikationen mellem forvaltningen og foreningerne. I udbuddet er som option medtaget en kuglestødsbane, hvilket er en opgradering af de eksisterende forhold. Hvis kuglestødsbanen etableres, vil kun reetableringen af den eksisterende kuglestødsring blive betalt af takstmidler, mens den opgraderede kuglestødsbane vil blive finansieret af FIU.

Det vil i anlægsperioden ikke være muligt at bruge kastegården. Nedlukningen er koordineret med FIU.

Træer og grønne arealer

Der fældes ikke træer som en del af projektet, idet der er taget hensyn til de eksisterende træer under projekteringen. Adgangsvejen og udløbet fra klimatilpasningsanlægget vil foregå i den sydlige del af kastegården, hvor der i dag er buskads. I forbindelse med anlægsarbejdet er der fokus på - så vidt muligt - at undgå at komme for tæt på træernes såkaldte drypzone for at undgå skader på træerne.

Parkering

Projektet har ingen konsekvenser for antallet af parkeringspladser i området. Dog vil det under anlægsarbejdet være nødvendigt i perioder at afspærre nogle parkeringspladser på Junggreensvej for at etablere adgangsvej. Forvaltningen vil sikre, at perioderne med afspærrede parkeringspladser bliver så korte som muligt.

Projektets forventede tidsplan

Anlægsarbejdet vil foregå i perioden august til november 2024. Tidsplanen er meldt ud til og koordineret med FIU, så foreningsaktiviteter kan planlægges ift. anlægsarbejdet.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det kommende klimatilpasningsprojekt i kastegården i Frederiksberg Idrætspark vil være til gavn for beboere i nørødet øst for idrætsparken samt for Tre Falke Hallen, idet risikoen for oversvømmelser af bygninger reduceres. I anlægsfasen vil især brugere af kastegården blive påvirket, idet idrætsfaciliteterne ikke kan benyttes i anlægsperioden.

Økonomi

Klimatilpasningsprojektet er igangsat og finansieret via skybrudspakken for 2022 gennem takstmidler og skattemidler. Kuglestødsbanen er som ovenfor beskrevet en option til anlægsarbejderne, idet det bemærkes, at forbedringer, som etableres, vil finansieres af FIU.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget

Punkt 66: Orientering om Kommunernes Skoletrafiktest 2023

05.13.00-G01-18-23

Resume

Undervisningsudvalget og Miljø- og Trafikudvalget orienteres med denne sag om den årlige undersøgelse af kommunernes indsats i forhold til trafikikkerheden for kommunernes skoler og deres elever foretaget af Rådet for Sikker Trafik. Resultatet for 2023 viser, at kun 3 ud af vores 10 skoler har besvaret skole-spørgeskemaet. Det betyder, at Frederiksberg Kommune pointmæssig placerer sig i bunden blandt de i alt 98 deltagende kommuner. Sagen præsenterer desuden en supplerende lokal skoletrafiktest, der giver et mere retvisende billede af trafikundervisningen i Frederiksberg Kommune.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orientering om Kommunernes Skoletrafiktest 2023 herunder den lokale trafiktest til efterretning.

Indstilling

Børne- og ungeområdet indstiller, at orientering om Kommunernes Skoletrafiktest 2023 herunder den lokale trafiktest tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Rådet for Sikker Trafik gennemfører årligt en skoletrafiktest blandt landets kommuner. Testen indeholder en serie spørgsmål om kommunernes arbejde med trafikikkerhed specifikt rettet mod skolerne. Skoletrafiktesten er gennemført som en webbaseret kvantitativ spørgeskemaundersøgelse bestående af to spørgeskemaer, ét til skoler og ét til kommuner.

Data er indsamlet i perioden fra den 14. juni til den 4. september 2023. Hver kommune tildeles point baseret på deres svar i kommune-spørgeskemaet samt deres folkeskolars svar på skole-spørgeskemaet. Hver kommune kan maksimalt opnå 400 point fra svarene i kommune-spørgeskemaet og 600 point fra folkeskolernes svar i skole-spørgeskemaet. Point opnås bl.a. ved gennemførelse af relevant trafikundervisning, udarbejdelse af trafikpolitikker og via kommunal støtte og forankring af trafikundervisningen lokalt. Folkeskoler og kommuner, der ikke har besvaret spørgeskemaet, indgår i pointberegningsgrundlaget, men bidrager ikke med point. Manglende besvarelser fra kommunen eller folkeskoler i kommunen er således en ulempe i pointtildelingen.

I skoletrafiktest for 2023 deltog 98 af landets kommuner. Blandt de 98 kommuner opnåede Frederiksberg 232 point ud af samlet set 1000 mulige (bilag 1). Sammenlignet med sidste år fik Frederiksberg Kommune 505 point. Her havde 7 ud af vores 10 folkeskoler besvaret skoletrafiktesten. Frederiksberg Kommune har dermed fået betydeligt færre point end sidste år. Dette skyldes primært, at kun 3 ud af vores 10 folkeskoler har besvaret skole-spørgeskemaet, hvilket betyder, at de resterende 7 skoler ikke indgår i pointberegningerne. Den lave svarprocent er væsentligt under niveau i forhold til tidligere år, hvilket kan skyldes at trafiktesten tidsmæssigt faldt sammen med den årlige transportundersøgelse. Skolelederne har ved et efterfølgende evalueringsmøde givet udtryk for, at deres ambition var at deltage i undersøgelsen.

Grundet den lave svarprocent har forvaltningen lavet en lokal skoletrafiktest blandt vores 10 folkeskoler med de samme spørgsmål og pointsystem som den nationale test (bilag 2). Den lokale skoletrafiktest viser, at Frederiksberg Kommune i 2023 i alt får 553 point, når alle 10 skoler har besvaret skole-spørgeskemaet.

Den lokale skoletrafiktest viser også, at kommunen i forhold til gennemførelse af trafikundervisning i skoleåret 2022/23 generelt ligger på niveau med landsgennemsnittet i indskoling og på mellemtrin, men at kommunen ligger under landsgennemsnittet, når det gælder trafikundervisning i risikofaktorer på 8. eller 9. klassetrin. I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt skolerne har en færdselskontaktlærer, viser den lokale trafiktest, at 9 ud af vores 10 skoler har en færdselskontaktlærer, herunder at den sidste skole havde planer om at udpege en færdselskontaktlærer for det kommende skoleår.

Rådet for Sikker Trafik har i forbindelse med kommunernes skoletrafiktest 2023 udarbejdet fem anbefalinger, som kan styrke trafikundervisningen i Frederiksberg Kommune og gøre kommunens kommende skoletrafiktest endnu bedre. Det bemærkes at de fem anbefalinger afspejler, at kun 3 skoler har besvaret den kommunale skoletrafiktest. Anbefalingerne er følgende:

1. Det anbefales, at forvaltningen går i dialog med de skoler som ikke har besvaret testen.
2. Det anbefales, at skolelederne motiveres til at udpege en færdselskontaktlærer på alle skoler.

3. Det anbefales, at trafikundervisning sættes på dagsorden på det/de årlige møde(r) med politiet (kaldet kredsråd, lokalråd eller tilsvarende).
4. Det anbefales, at samarbejdet mellem kommunens skolechef og skoleledere om trafikundervisning øges, således at det kommunikeres ud til skolerne, at den enkelte folkeskole skal gennemføre trafikundervisning på alle trin.
5. Det anbefales, at skolerne motiveres til at udarbejde en trafikpolitik med fokus på trafikundervisning. Det er en anbefaling i Færdselssikkerhedskommissionens handlingsplan 2021-2030, at alle skoler udarbejder trafikpolitikker, der sikrer trafikundervisning på alle trin.

På baggrund af ovenstående anbefalinger vil forvaltningen igangsætte følgende initiativer:

1. I forbindelse med koordineringsmøder mellem Skoleafdelingen og Vej, Park og Miljø vil lokalpolitiet blive inviteret to gange årligt med henblik på koordinering af trafikundervisning og lokale indsatser. Herudover vil emnet blive dagsordensat én gang årligt på møde i lokalrådet.
2. Forankring af trafikundervisning på de enkelte skoler vil blive sat på dagsordenen på et skoleledermøde i løbet af foråret 2024. På mødet drøftes, hvordan det sikres, at alle kommunes grundskoler gennemfører trafikundervisning på alle klassetrin, jf. kommunens kommende mobilitetspolitik. Der vil på mødet særligt være fokus på, hvordan skolerne kan understøtte trafikundervisningen på de ældste klassetrin. Trafikundervisning er et ud af tre obligatoriske emner (jf. Børne- og Undervisningsministeriets Fælles Mål for Færdselslære).
3. De fleste skoler har allerede udarbejdet en trafikpolitik. Alle skolebestyrelser vil dog i løbet af foråret blive bedt om at genbesøge og efter behov opdatere deres trafikpolitik.
4. Forvaltningen vil frem mod næste skoletrafiktest for 2024 sætte fokus på formidling af trafiktesten til skolerne, så der opnås en højere svarprocent.

Ud over disse initiativer vil forvaltningen i løbet af foråret via hjemmesiden <https://Sammenomloefterne.frederiksberg.dk> henvise til relevant undervisningsmateriale fra Rådet for Sikker Trafik, som skolerne kan bruge.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser som følge af denne sag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 - Resultater, Kommunernes Skoletrafiktest 2023

Bilag 2 - Lokal skoletrafiktest 2023

Punkt 67: Katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser til budget 2025

00.30.02-A00-1-24

Resume

Med sagen forelægges katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser for alle udvalg.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog kataloget til efterretning og bad forvaltningen om at undersøge muligheden for yderligere besparelser på vintervedligehold.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at udkast til effektiviseringer og besparelser på udvalgets område drøftes, herunder om udvalget har input eller nye idéer, der kan bringes i spil til det videre arbejde med det samlede katalog.

Sagsfremstilling

Magistraten besluttede den 5. februar 2024 (pkt. 30), at der skal udarbejdes effektiviseringer og besparelser for 80 mio. kr. stigende til 115 mio. kr. Magistraten besluttede endvidere (pkt. 29) en budgetproces, hvor Område-MED mødes med fagudvalgene og Hovedudvalget mødes med Magistraten, og hvor fagudvalgene herefter ligesom i 2023 forelægges udkast til de forslag, som forvaltningen arbejder med.

Med den tidlige involvering i arbejdet med effektiviseringer og besparelser kan fagudvalgene høre Område-MED's bemærkninger til forslagsudkast på deres område og der kan bringes nye idéer og input ind i det samlede katalog, mens forslagene fortsat kvalificeres og nuances.

Med denne sag forelægges kataloget af udkast til effektiviseringer og besparelser til drøftelse i alle fagudvalg. Udkast til forslag på udvalgenes område kan læses i fuld længde i bilag 1. Det vedlagte katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser indeholder ikke endelige, færdigarbejdede forslag, men udkast til de forslag, der er under udarbejdelse. Kataloget præsenterer således ideer under udarbejdelse, og der arbejdes videre med forslagene frem til det endelige katalog, ligesom der i den videre proces kan komme nye forslag til, eksempelvis på baggrund af drøftelserne i MED og fagudvalg.

Bilag 2 giver en kort introduktion til udvalgenes økonomi og de præsenterede effektiviseringer og besparelser.

På dette tidspunkt bliver der ikke taget beslutninger om de enkelte forslag. Dette vil, som tidligere år, ske i forbindelse med budgetprocessen efter sommerferien.

Kataloget blev behandlet på møder mellem Område-MED og fagudvalg samt Hovedudvalget og Magistraten den 29. april 2024. Det færdige katalog forelægges for Magistraten den 19. august og offentliggøres dagen efter på hjemmesiden.

Den fulde proces for budgetarbejdet fremgår nedenfor:

Dato	Aktivitet	Ansvarlig
5. februar	Beslutning af måltal	Magistraten
15. april	Behandling af befolkningsprognose	Magistraten
29. april	Møder mellem Område-MED og fagudvalg samt HU og MAG om udkast til effektiviseringer og besparelser	Område-MED, fagudvalg, HU og MAG
6. og 13. maj	Drøftelse af udkast til effektiviseringer og besparelser i fagudvalg	Fagudvalg
3. juni	Budgetorientering om 1. finansielle orientering	Kommunalbestyrelsen

3. juni	1. finansielle orientering	Magistraten
3. juni	Frist for budgetspørgsmål	Partierne
4. august	Frist for budgetspørgsmål	Partierne
12. og 19. august	Sidste frist for fagudvalgsbehandling af udsatte sager til budgetforhandlingerne	Fagudvalg
19. august	Budgetorientering om 2. finansielle orientering	Kommunalbestyrelsen
19. august	Behandling af 2. finansielle orientering og katalog af effektiviseringer og besparelser	Magistraten
22. august	Teknisk budgetgennemgang for Hovedudvalget	Hovedudvalget
23. august	Teknisk budgetgennemgang for Kommunalbestyrelsen	Kommunalbestyrelsen
26. august	Budgetmøde mellem Magistraten og Hovedudvalget	Magistraten og Hovedudvalget
26. august	1. behandling af budget 2025	Magistraten
28. august	Endelig frist for budgetspørgsmål til skriftlig besvarelse (kl. 12)	Partierne
30. august	Frist for høringssvar til budgettet (MED, råd og borgere) (kl. 12)	Økonomi og Udbud
2. september	Spørgetime med forvaltningen	Kommunalbestyrelsen
2. september	1. behandling af budget 2025	Kommunalbestyrelsen
6.-8. september	Budgetkonference	Kommunalbestyrelsen
18. september	Frist for ændringsforslag til budget 2025 (kl. 12)	Kommunalbestyrelsen
23. september	Behandling af kirkeligning 2025	Magistraten
30. september	Magistraten behandler tekniske ændringer, herunder valg mellem statsgaranti og selvbudgettering på indtægtssiden	Magistraten
30. september	Oversendelse af budget 2025 til 2. behandling	Magistraten
30. september	Frist for budgetspørgsmål til indkomne budgetforslag	Partierne
7. oktober	2. behandling af budget 2025	Kommunalbestyrelsen
29. november	Budget 2025 lægges på hjemmeside	Økonomi og Udbud

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Alle udvalg den 6. eller 13. maj 2024.

Historik

Indstilling 6. maj 2024, pkt. 125:

Forvaltningen indstiller, at udkast til effektiviseringer og besparelser på udvalgets område drøftes, herunder om udvalget har input eller nye idéer, der kan bringes i spil til det videre arbejde med det samlede katalog.

Bilag

Bilag 1 - Katalog af udkast til effektiviseringer og besparelser til Budget 2025

Bilag 2 - Præambler alle udvalg

Punkt 68: 1. forventede regnskab 2024

00.30.14-S00-2-24

Resume

Sagen indeholder forvaltningens første samlede prognose for regnskabsresultatet for 2024. 1. forventede regnskab bygger på forventninger samt faktisk forbrug i årets første to måneder.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen vedrørende 1. forventede regnskab 2024 til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller,

1. at 1. forventede regnskab 2024 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger meddeles under serviceudgifter:
  - a. Merudgifter på driften i 2024 på 2,7 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på puljen til uforudsete udgifter, jf. bilag 3,
  - b. Der indarbejdes rammeneutrale omplaceringer indenfor og på tværs af udvalg i 2024 og frem, jf. bilag 3. Fra 2025 og frem indarbejdes ændringer i budgetforslag 2025,
  - c. Overførsler mellem år opskriver 2027 med 0,2 mio. kr. og nedskriver 2024 med -0,2 mio. kr. med modpost på kassen, jf. bilag 3,
3. at følgende tillægsbevillinger meddeles under overførselsudgifter:
  - a. Fra overførselsudgifter til finansposter flyttes 6,6 mio. kr. i 2024 Ændringen er samlet set udgiftsneutral for kommune, jf. bilag 3,
  - b. Der indarbejdes rammeneutrale omplaceringer indenfor og på tværs af udvalg i 2024 og frem, jf. bilag 3. Fra 2025 og frem indarbejdes ændringer i budgetforslaget for 2025,
4. at følgende ændringer af rådighedsbeløb godkendes under anlæg:
  - a. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 78,0 mio. kr. i 2024, med modpost på den negative anlægspulje,
  - b. Merudgifter for 75,5 mio. kr. inden for anlægsrammen i 2025, der indarbejdes i budgetforslaget til budgetforslag 2025
  - c. Merudgifter for 2,3 mio. kr. inden for anlægsrammen i 2026 der indarbejdes i budgetforslaget til budgetforslag 2025,
  - d. Mindreforbrug udenfor anlægsrammen for 102,1 mio. kr. i 2024 der tillægsbevilges på med modpost på byggekredit jf. bilag 7 med henvisning til bilag 3 vedrørende det finansielle område,
  - e. Merforbrug uden for anlægsrammen for 102,1 mio. kr. i 2025 hvor mindreudgifter på 12,2 mio. kr. har modpost på kassen og merudgifter på 89,9 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på byggekreditter jf. bilag 7 med henvisning til bilag 3 vedrørende det finansielle område,
  - f. Mindreindtægter uden for anlægsrammen for 5,2 mio. kr. i 2024 med modpost på kassen,
  - g. Merindtægter uden for anlægsrammen for 5,2 mio. kr. i 2025 med modpost på kassen,
5. at følgende tillægsbevillinger meddeles under finansielle poster i 2024 med modpost på kassen:
  - a. Fra overførselsudgifter til finansposter flyttes 6,6 mio. kr. Ændringen er samlet set udgiftsneutral for kommune, jf. bilag 3
  - b. Nettomerindtægter under kommunes indtægtsside på 14 t.kr., jf. bilag 3,
  - c. Rentemerudgifter på 4,0 mio. kr., jf. bilag 3,
  - d. Mindreindtægter for 34,6 mio. kr. under lånoptagelse og merudgifter for 3,5 mio. kr. på afdrag på lån, jf. bilag 3,
  - e. Nettomerudgifter på 25,0 mio. kr. vedr. finansforskydninger, jf. bilag 3,
  - f. Merudgifter på klimalån på de brugerfinansierede områder på -0,5 mio. kr., jf. bilag 3,
6. at følgende tillægsbevillinger meddeles under det brugerfinansierede område med modpost på kassen:
  - a. Merudgifter i 2024 på 3,2 mio. kr.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 1. forventede regnskab 2024 til efterretning.

Sagsfremstilling

Forventede regnskaber indeholder en fuld gennemgang og beskrivelse af kommunens aktuelle økonomiske situation i indværende år, samt en række tekniske omplaceringer og tillægsbevillinger. For at øge tilgængeligheden og formidlingen er formatet for de forventede regnskaber opsat, så den tekniske del er adskilt fra selve gennemgangen af Frederiksbergs Kommunens økonomi.

Selve prognosen og status på kommunens økonomi fremgår i vedlagte planchesæt (bilag 1).

Udvalgsgennemgangene fremgår af bilag 2. Den mere tekniske del i form af bevillingsmæssige ændringer fremgår af bilag 3. Derudover er der en række bilag med oversigter og samtlige afvigelser vedlagt sagen.

Der gives alene tillægsbevillinger og tekniske korrektioner med modpost på puljen til uforudsete udgifter i 2024. Rammeneutrale omplaceringer indarbejdes i 2024. Korrektioner for 2025 og frem indarbejdes i budgetforslag 2025.

Nedenfor er en helt kort gennemgang af hovedpointerne i 1. forventede regnskab 2024 på driften – overførsler og service – og anlæg. Sidst er en læsevejledning til bilagene vedlagt denne sag.

1. Drift

1.1 Overførselsudgifter

Overførselsudgifterne udviser balance.

Udvalgenes indmeldinger viser forventede mindreudgifter for ca. 60 mio. kr. og det skyldes mindreudgifter til overførsler og til flygtninge fra Ukraine.

Der er en forventning om en negativ midtvejsregulering i 2024 ifm. den kommende Økonomiaftale og de forventede mindreudgifter foreslås reserveret til at dække den forventede midtvejsregulering.

For en uddybning af overførselsudgifter henvises til bilag 1 og 2.

1.2 Serviceudgifter

Overordnet forventes servicedriften i 2024 at balancere omkring 0, med risici for både mer- og mindreudgifter. Udvalgene har afvigelser i størrelsesordenen -26 til + 17 mio. kr. inkl. risikoområder. Som i andre kommuner er der fortsat pres på de specialiserede områder. Specialundervisnings- og voksen socialområdet er udfordrede og har risiko for øgede udgifter resten af året. På ældreområdet forventes mindreudgifter, blandt andet som følge af udfordringer med at rekruttere budgetteret antal SOSU-elever, samt at flere borgere fra andre kommuner vælger en plejebolig på Frederiksberg. Kommunen har fortsat merudgifter til Ukrainiske flygtninge. Merudgifterne dækkes af puljen til uforudsete udgifter samt budgetpulje afsat hertil. Ændret demografi og tekniske korrektioner, der ikke påvirker driften/serviceniveauet frigiver midler, så den samlede forventning lander på -44 til 0 mio. kr.

Udgangspunktet for den økonomiske styring er fortsat at de enkelte udvalg skal styre efter at overholde deres budget. Et udvalg, der forventer merudgifter, skal iværksætte modgående handlinger, så udvalgets budget overholdes. Under Magistratens budget ligger puljen til uforudsete udgifter og Magistraten beslutter udmøntningen af puljen. Puljen er et-årig og kan derfor kun anvendes til uforudsete engangsudfordringer og ikke til varige merudgifter. Når forvaltningen indstiller udmøntning af puljen er det pludseligt opståede udfordringer sent på året, engangsudgifter der ikke kan dækkes inden for udvalget, et-årige merudgifter som følge af indfasning af handleplaner, så hård opbremsning undgås, samt udefrakommende udsving på ordninger der går på tværs af kommunen eller har store udsving.

Det indstilles derfor ikke at der er udvalg der skal udarbejde handleplaner for budgetoverholdelse efter 1. forventede regnskab 2024, udover Socialudvalget der fortsætter sit igangværende arbejde med at nedbringe forbruget og komme i balance. Øvrige udvalg med merudgifter i 1. forventede regnskab 2024 indstilles ikke til at udarbejde handleplaner, men vil få deres status opgjort ifm. 2. forventede regnskab 2024, hvor en eventuel manko kan indstilles dækket af puljen til uforudsete udgifter.

Forventningen baserer sig på to måneders forbrug, og der er fortsat en stor usikkerhedsmargen. Herudover afventes bl.a. de socioøkonomiske konsekvenser af den kommende økonomiaftale. Det anbefales derfor ikke at iværksætte tiltag pba. 1. forventede regnskab 2024.

2. Anlæg

Frederiksberg Kommunes anlægsramme er i 2024 på 345 mio. kr. Der er aktuelt iværksat anlægsprojekter for mere end rammen, hvilket styringsmæssigt følger kommunens principper, da der erfaringsmæssigt kommer forskydninger ud af året. I 1. forventede regnskab 2024 forskydes der således for ca. 78 mio. kr. til 2025 og 2026. I den resterende del af året skal der findes yderligere forskydninger for ca. 87 mio. kr., hvilket vurderes at ligge i et fornuftigt leje. De store forskydninger til 2025 skaber et behov for periodiseringer ud af 2025 ifm. budget 2025 For yderligere uddybning af forskydningerne i 1. forventede regnskab henvises til bilag 6 og 7.

Bilagsoversigt:

Til sagen om 1. forventede regnskab 2024 er en række bilag, der uddyber og beskriver ovenstående forhold. Bilagene er:

1. 1. forventede regnskab 2024 – gennemgang til Magistraten: Planchegennemgang af den samlede økonomi – service-, overførsels- og anlægsudgifter. Beskrivelse af udfordring, finansiering og løsningsforslag.
2. Samlet udvalgs gennemgang: Uddybende gennemgang af de enkelte fagudvalg i plancher.
3. Notat om bevillingsmæssige ændringer: Gennemgang af bevillingsmæssige ændringer i form af udgiftsneutrale omplaceringer, tillægsbevillinger og driftsoverførsler på hhv. service-, overførsels- og anlægsudgifter
4. Bevillingsoversigt: Økonomioversigt fordelt på udvalg.
5. Struktureel balance, resultat og kassebeholdning: Økonomioversigt over kommunens finansielle status.
6. Anlægsafvigelser fordelt på udvalg: Økonomioversigt over anlægsområdet.
7. Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter: Uddybende oversigt over de enkelte anlægsprojekter

Økonomi

Sagens økonomiske konsekvenser fremgår af bilag 1-7.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Magistraten 6. maj 2024, alle fagudvalg på førstkommende møde og Kommunalbestyrelsen 27. maj 2024.

Historik

Indstilling 6. maj 2024, pkt. 127:

Direktionen indstiller,

1. at 1. forventede regnskab 2024 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger meddeles under serviceudgifter:
  - a. Merudgifter på driften i 2024 på 2,7 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på puljen til uforudsete udgifter, jf. bilag 3,
  - b. Der indarbejdes rammeneutrale omplaceringer indenfor og på tværs af udvalg i 2024 og frem, jf. bilag 3. Fra 2025 og frem indarbejdes ændringer i budgetforslag 2025,
  - c. Overførsler mellem år opskriver 2027 med 0,2 mio. kr. og nedskriver 2024 med -0,2 mio. kr. med modpost på kassen, jf. bilag 3,
3. at følgende tillægsbevillinger meddeles under overførselsudgifter:
  - a. Fra overførselsudgifter til finansposter flyttes 6,6 mio. kr. i 2024 Ændringen er samlet set udgiftsneutral for kommune, jf. bilag 3,
  - b. Der indarbejdes rammeneutrale omplaceringer indenfor og på tværs af udvalg i 2024 og frem, jf. bilag 3. Fra 2025 og frem indarbejdes ændringer i budgetforslaget for 2025,
4. at følgende ændringer af rådighedsbeløb godkendes under anlæg:
  - a. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 78,0 mio. kr. i 2024, med modpost på den negative anlægspulje,
  - b. Merudgifter for 75,5 mio. kr. inden for anlægsrammen i 2025, der indarbejdes i budgetforslaget til budgetforslag 2025
  - c. Merudgifter for 2,3 mio. kr. inden for anlægsrammen i 2026 der indarbejdes i budgetforslaget til budgetforslag 2025,
  - d. Mindreforbrug udenfor anlægsrammen for 102,1 mio. kr. i 2024 der tillægsbevilges på med modpost på byggekredit jf. bilag 7 med henvisning til bilag 3 vedrørende det finansielle område,
  - e. Merforbrug uden for anlægsrammen for 102,1 mio. kr. i 2025 hvor mindreudgifter på 12,2 mio. kr. har modpost på kassen og merudgifter på 89,9 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på byggekreditter jf. bilag 7 med henvisning til bilag 3 vedrørende det finansielle område,
  - f. Mindreindtægter uden for anlægsrammen for 5,2 mio. kr. i 2024 med modpost på kassen,
  - g. Merindtægter uden for anlægsrammen for 5,2 mio. kr. i 2025 med modpost på kassen,
5. at følgende tillægsbevillinger meddeles under finansielle poster i 2024 med modpost på kassen:
  - a. Fra overførselsudgifter til finansposter flyttes 6,6 mio. kr. Ændringen er samlet set udgiftsneutral for kommune, jf. bilag 3
  - b. Nettomerindtægter under kommunes indtægtsside på 14 t.kr., jf. bilag 3,
  - c. Rentemerudgifter på 4,0 mio. kr., jf. bilag 3,
  - d. Mindreindtægter for 34,6 mio. kr. under lånoptagelse og merudgifter for 3,5 mio. kr. på afdrag på lån, jf. bilag 3,
  - e. Nettomerudgifter på 25,0 mio. kr. vedr. finansforskydninger, jf. bilag 3,
  - f. Merudgifter på klimalån på de brugerfinansierede områder på -0,5 mio. kr., jf. bilag 3,
6. at følgende tillægsbevillinger meddeles under det brugerfinansierede område med modpost på kassen:
  - a. Merudgifter i 2024 på 3,2 mio. kr.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 1. forventede regnskab 2024 til efterretning.

Bilag

Bilag 1 1. forventede regnskab 2024

Bilag 2.01 Magistraten 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.02 Klima-, Plan og Boligudvalget 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.03 Undervisningsudvalget 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.04 Ældre- og Omsorgsudvalget 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.05 Kultur- og Fritidsudvalget 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.06 Børneudvalget 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.07 Socialudvalget 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.08 Miljø- og Trafikudvalget 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.09 Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.11 By- og Erhvervsstrategisk Udvalg 1FR Udvalgsgennemgang

Bilag 3 Bevillingsmæssige ændringer i 1. forventede regnskab 2024

Bilag 4 Bevillingsoversigt 1. forventede regnskab 2024

Bilag 5 Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 6 Anlægsafvigelser på udvalg

Bilag 7 Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

Punkt 69: Godkendelse af høringssvar til Movias mobilitetsplan 2024

13.05.16-G01-3-24

Resume

Movia sendte i januar måned deres forslag til Mobilitetsplan 2024 i høring hos kommuner og regioner. Movias Mobilitetsplan 2024 er i høring indtil den 31. maj 2024. Med sagen skal Miljø- og Trafikudvalget godkende udkast til høringssvar fra Frederiksberg Kommune til Movia.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget vedtog at godkende forslag til høringssvar fra Frederiksberg Kommune til Movia, idet udvalget bad om, at afsnittet med det strategiske busnet blev suppleret med, ”at det er væsentligt at der også fremadrettet er god tilgængelighed til offentlig transport i det vestlige Frederiksberg”.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at forslag til høringssvar fra Frederiksberg Kommune til Movia godkendes.

Sagsfremstilling

Movia sendte i januar måned deres forslag til Mobilitetsplan 2024 i høring hos kommuner og regioner. Trafikselskaberne skal hvert fjerde år udarbejde en trafikplan og Movias Mobilitetsplan 2024 er Movias forslag til den fælles plan for de 45 kommuner og to regioner i Movias område. Planen indeholder forslag til strategiske indsatser for udviklingen af den kollektive mobilitet på Sjælland og et forslag til det strategiske net med tilknyttet flerårigt budget som formelt fastlægges med Mobilitetsplan 2024. Movias Mobilitetsplan 2024 er i høring indtil den 31. maj 2024.

Med mobilitetsplanen, vedtager kommunerne og regionerne formelt det strategiske net. Det strategiske net er de mest passagertunge linjer i Movias område. Det er godt 90 buslinjer ud af de i alt omkring 400 linjer og lokalbaner. Det strategiske net står for 2/3 af de samlede rejser og for godt halvdelen af køreplanstimerne.

På Frederiksberg er det linje 1A, 2A, 4A, 7A og 9A der indgår i det strategiske net, samt den regionalt betalte linje 250S. I høringssvaret bekræfter Frederiksberg Kommune, at det er disse linjer der indgår i det strategiske net med udtagelse af linje 9A, der med tilpasningen til Sydhavnsmetroen vil få færre afgang og dermed ikke længere vil være en A-bus.

Planen indeholder fire temaer der kort gennemgås nedenfor, med fokus på det der er relevant for Frederiksberg Kommune.

De fire temaer i planen er:

- Styr på sammenhæng på tværs

Her er der fokus på fremkommelighed, optimering af knudepunkter, udbygning af Fingerplanen med BRT, samt forberedelse på at roadpricing er en mulighed.

Movia arbejder i samarbejde med kommunerne for at få skabt bedre fremkommelighed for busserne. BRT løsninger er her oplagte for at skabe bedre fremkommelighed og dermed kortere rejsetid, og også bedre skift for specielt A-busserne, der har flere afgang. Det skaber god sammenhæng til Frederiksberg Kommunes Mobilitetspolitik, hvor det ønskes at undersøge mulige BRT løsninger. Movia har i den forbindelse fokus på, at få skabt de rette rammevilkår fra statens side, i forhold til reglerne for kommunernes anlægsloft og adgang til lånefinansiering. Dette er positivt og et punkt, der støttes op om i høringssvaret.

Movia optimerer hele tiden forholdene omkring busdriften og specielt det strategiske net. Det er i forhold til at opgradere trafikinformation, forny stoppesteder og skabe knudepunkter. Dette er også i tråd med arbejdet på Frederiksberg, hvor forholdene ved stoppestederne løbende forbedres. Der er realtid ved alle stoppesteder, der lægges taktilfliser, og i løbet af foråret kommer der nye læskærme op.

I høringssvaret bakker Frederiksberg Kommune ydermere op om, at Movia analyserer nærmere, hvad det vil betyde for den kollektive trafik, hvis det besluttes at implementere roadpricing. Her følger forvaltningen Sund og Bælt og DTUs vejafgiftsforsøg med personbiler.

- Nye mobilitetsløsninger på landet

Her er der fokus på test og udvikling af fleksibel offentlig transport, udbredelse af samkørsel på tværs af kommunerne og forbedring af mindre knudepunkter.

I høringssvaret krediterer Frederiksberg Kommune for, at Movia undersøger nye mobilitetsformer og bemærker, at det også gerne må blive belyst, hvordan disse kan benyttes i tæt by. Her arbejder Movia for at fremme mere organiseret samkørsel, hvilket også er i tråd kommunens Mobilitetspolitik, hvor der er fokus på at gøre det attraktivt at vælge delebiler og samkørsel, så antallet af ture med private biler begrænses.

- Nye partnerskaber for flere kunder

Her er der fokus på at skabe nye samarbejder og partnerskaber med virksomheder, foreninger, kultur- og idrætsaktiviteter, turisterhverv og ungdomsuddannelser, for igennem flere passagerer, at gøre busserne mere bæredygtige både økonomisk og klimamæssigt.

Frederiksberg Kommune støtter op om Movias ønske om at få flere passagerer i den kollektive transport og op om deres arbejde med eksterne parter. I høringssvaret gør Frederiksberg opmærksom på, at der dog godt kunne være nogle mere konkrete mål for f.eks. antal passagerer per køreplantage. Frederiksberg støtter op om og tilkendegiver, at vi gerne deltager i kampagner for at få flere til at bruge den kollektive trafik til f.eks. turistattraktioner, kulturtilbud og idrætsaktiviteter, samt at sprede viden om gode hjælpemidler som f.eks. "Bæredygtig Pendling". Det er vigtigt for at opfylde Frederiksberg Kommunes mål om, at 45% af turene på 5–15 km er ture med kollektiv trafik.

- Fortsat fokus på klima og miljø

Her er der fokus på, at skærpe målet for omstilling af busserne, da Movia allerede i 2026 har opfyldt den del af den oprindelige målsætning om nulemission og på, at understøtte implementering af klimaplaner i kommunerne.

Frederiksberg Kommune bakker fortsat fuldt op om arbejdet mod nulemission, samt at målet for den grønne omstilling skærpes både for rutebusser og for flextrafik.

Godkendes sagen, sendes høringssvaret til Movia.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Movias Mobilitetsplan stemmer overens med det arbejde, der er i gang på Frederiksberg og generelt i kommunerne. Forvaltningen vurderer, at de retninger der bliver sat i Movias Mobilitetsplan, er i tråd med de mål og visioner, der er sat i kommunens Mobilitetspolitik og vurderer, at der kan skabes et godt samspil for at opnå kommunens mål i samarbejde med Movia.

Økonomi

Der er ikke nogen økonomiske konsekvenser forbundet med sagen.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Høringssvar til Movias Mobilitetsplan 2024